

KARAPELLON PUISTOJEN JA AUKIOIDEN YLEISSUUNNITELMA

20.9.2021

KARAPELLON PUISTOJEN JA AUKIOIDEN YLEISSUUNNITELMA

20.9.2021

Tilaaja: Espoon kaupunki, kaupunkisuunnittelukeskus

Suunnittelu ja taitto: Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

Kartat ja kaaviot: Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, ellei toisin mainita

Nykytilan valokuvat: Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy, ellei toisin mainita

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
2	SUUNNITTELUALUE	7
3	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT	8
	3.1 Alueen historia	8
	3.2 Maisema- ja kaupunkikuva	9
	3.3 Kaavoitus-, selvitys- ja suunnittelutilanne	10
	3.4 Liikennejärjestelyt	11
	3.5 Kera Espoon julkisen taiteen toimintamallin esimerkkikohteena	11
4	YLEISSUUNNITELMA	12
	4.2 Keramiikka-aukio ja Dreijapuisto	14
	4.3 Tasauksen ja kuivatuksen periaatteet	19
	4.4 Valaistusperiaatteet	20
	4.5 Leikkaukset	22
	LÄHTEET, KIRJALLISUUS	32

1 JOHDANTO

Espoon kaupunkiradan ympärille rakentunutta Keran teollisuus- ja logistiikkatoimintojen aluetta kehitetään kaupunkimaiseksi ja kerrostalovaltaiseksi uudeksi paikalliskeskukseksi Kauniaisten ja Lepävaaran välille. Vuonna 2017 hyväksytty osayleiskaava mahdollistaa alueelle asuinrakentamista noin 14 000 asukkaalle ja noin 10 000 uutta työpaikkaa.

Karapellon puistojen ja aukoiden yleissuunnitelma rajautuu Espoon kaupunkiradan, Karapellontien ja Karantien rajaamalle alueelle. Suunnitelma toimii pohjana alueen asemakaavoituksen jatkosuunnittelulle.

Suunnittelutyö on tehty kiinteässä yhteistyössä ja vuorovaikutuksessa alueen maankäytön suunnittelijoiden, muiden tilaajaosapuolten sekä sidosryhmien kanssa.

Suunnitelma on laadittu Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen toimeksiannosta syksyn 2018 - kesän 2019 aikana ja sitä on päivitetty vuonna 2020 - 2021. Työn ohjausryhmään ovat osallistuneet Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksesta maisema-arkkitehti Katariina Peltola, aluearkkitehti Tiina Piironen, arkkitehti Teija Patrikka ja liikennesuunnittelun suunnittelupäällikkö Tarja Pennanen. Ohjausryhmään on kuulunut myös Espoon kaupungin viheraluepäällikkö Leena Ihalainen.

Puistosuunnitelman ovat laatineet maisema-arkkitehdit Yrjö Ala-Heikkilä ja Katri Tikkanen Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy:stä.

Tämän työn rinnalla alueella on käynnissä kunnallisteknisen yleissuunnitelman laadinta. Katu- ja kunnallisteknisestä suunnittelusta sekä geo- ja siltasuunnittelusta vastaa Ramboll Oy. Radan pohjoispuolisella alueella ympäristösuunnittelusta Näkymä Oy ja radan eteläpuolisella alueella Maanlumo Oy.

2 SUUNNITTELUALUE

Suunnittelualue sijaitsee Leppävaaran suuralueella ja käsittää Karapellon asemakaava-alueen puistoalueet ja aukiomaiset ulkotilat Keran pohjoisosassa. Alueen pinta-ala on noin 6,2 ha. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa ja lännessä Karapellontiehen ja idässä Karantiehen. Etelässä suunnittelualue rajautuu Espoon kaupunkirajaan ja Keran rautatieasemaan.

Suunnittelualueen pohjoispuolella on Karamalmin yrityskampusalue sekä Karamalmin koulu. Pohjoisessa on myös luonnontilaisia metsäsaarekkeita, jotka ovat liito-oravan ydinalueita ja elinympäristöksi soveltuvia alueita. Liito-oravan kulkuyhteys kulkee näiden metsäalueiden kautta. Koillisessa ja idässä alue rajautuu Kuninkaisten ja Kilon pientaloalueisiin. Suunnittelualueen länsipuolella on Kilonväylä (Kehä II).

Suunnittelualueella on nykyään teollisuus- ja logistiikkatoimintoja, jotka ovat joko siirtyneet tai vähitellen siirtymässä pois. Tulevaisuudessa Kera muodostuu uudeksi kaupunkimaiseksi paikalliskeskukseksi Kauniaisten ja Leppävaaran välille. Keraan on suunniteltu kerrostalovaltaista asuinrakentamista noin 14 000 asukkaalle sekä työpaikkoja. Kaupalliset palvelut tulevat sijoittumaan Keran rautatieaseman läheisyyteen radan molemmin puolin.

Nykyisin rata jakaa Keran voimakkaasti kahtia. Eteläosaan on pääsy Lansansiltalta sekä Keransillan alikulun kautta. Osa alueesta on aidattu ja läpikulku alueen läpi on vähäistä. Keran pohjoispuolella on virkistysyhteys, jota tullaan jatkossa kehittämään, mutta itse suunnittelualueella ei nykyään ole merkittäviä virkistysyhteyksiä. Tulevaisuuden tavoitteena on, että alueelle luodaan uusia yhteyksiä ja liikkumista Keran pohjois- ja eteläosien välillä parannetaan silloilla ja alikuluilla.

Alueella on useita yksityisiä maanomistajia (mm. Aga ja Algol), jotka suunnitteluttavat omia alueitaan erillisinä hankkeina. Liike-, toimisto ja asuinkorttelien tontit on rajattu tämän työn suunnittelualueen ulkopuolelle.

Suunnittelualueen sijainti ja nykytilan ilmakeku. Ilmakeku Espoon kaupunki

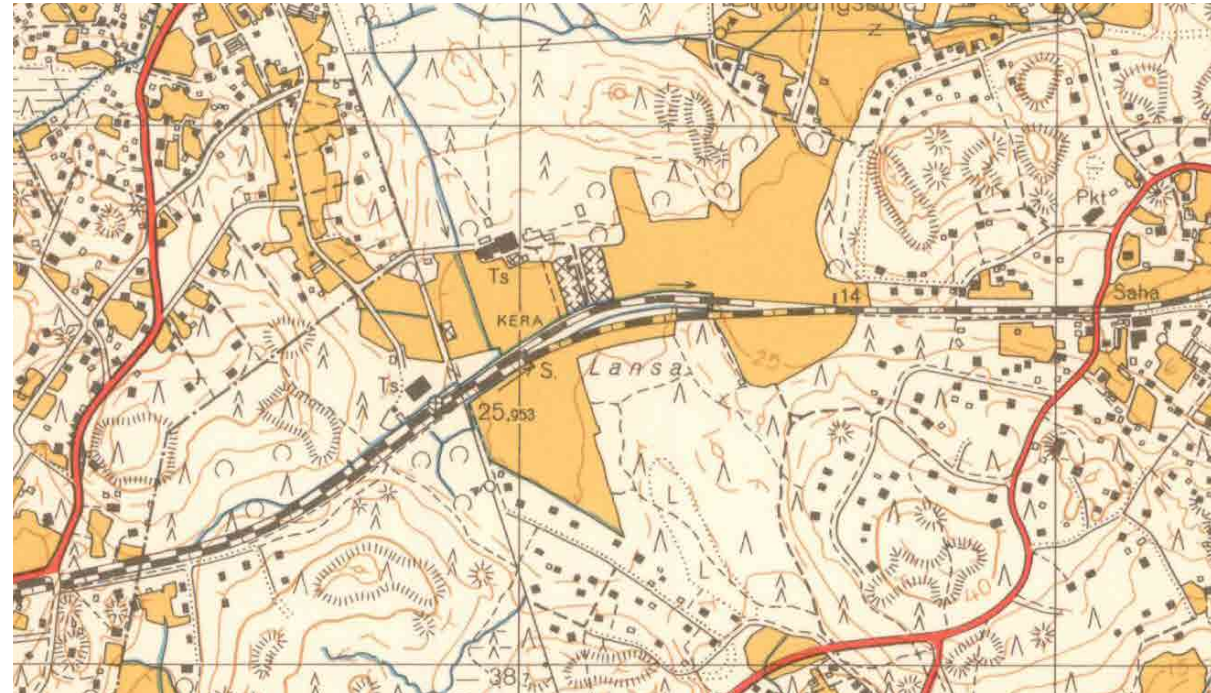
3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.1 Alueen historia

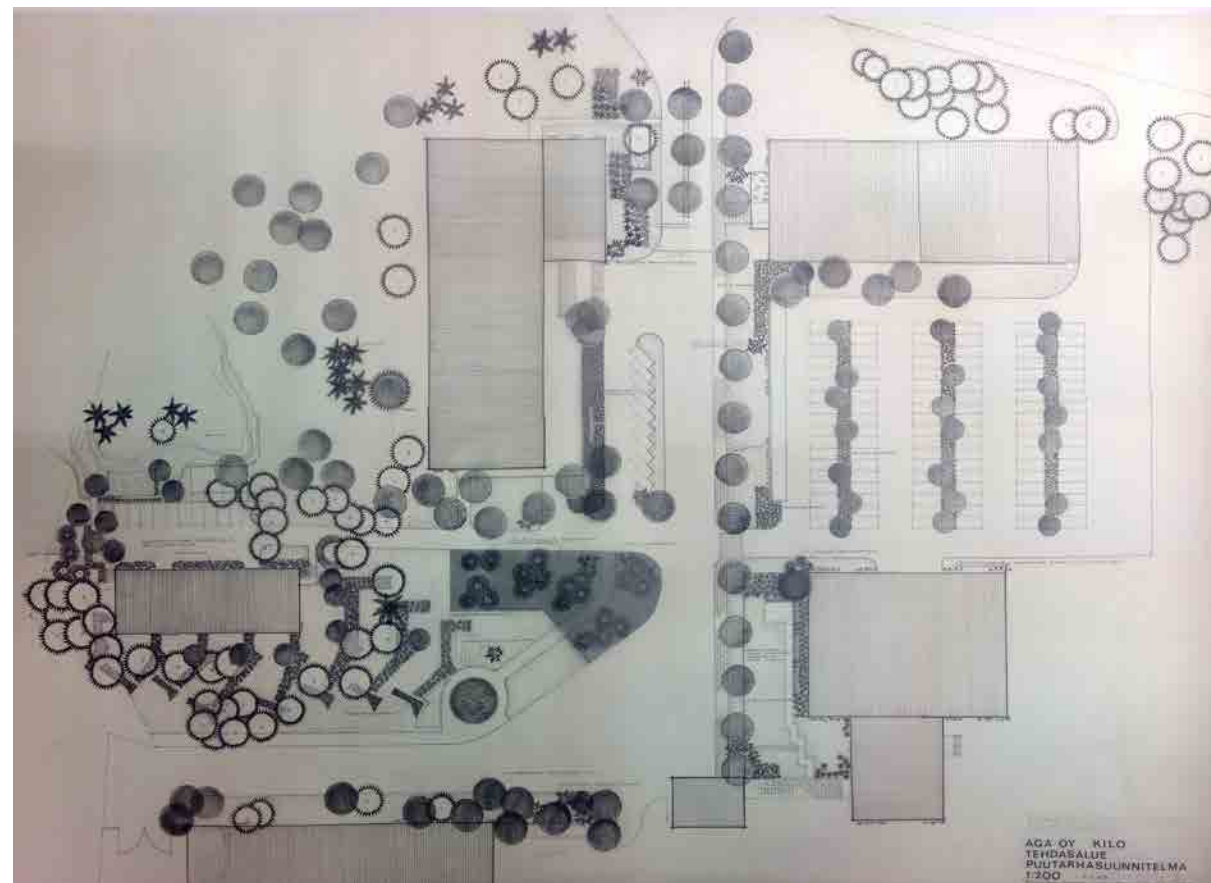
Keran alueelle alkoi viriämään teollista toimintaa 1900-luvun alussa, kun Helsingin ja Karjaan välille avattiin rautatieyhteys. Vuonna 1917 rautatien pohjoispuolelle perustettiin Viherlaakson katto-
tiili Oy, joka valmisti kattotiiliä Kauniaisten ja Kilon välisen laakson hyvälaatuisesta savesta. 1920-luvun alussa tehtaaseen perustettiin keramiikkaosasto, jossa valmistettiin käyttöesineitä ja koristekeramiikkaa dreijaamalla, konemuovauksella, valamalla ja puristamalla. Tehtaan toiminimi oli Viherlaakson Saviteollisuus Oy (1920-1924), Grankullan Saviteollisuus Oy (1924-1936) ja Kera Oy (1936-1958). Parhaimmillaan tehtaassa oli noin sata työntekijää, joita varten perustettiin tehtaan kohdalle oma Keran seisake 1940-luvulla. Kera Oy:n viimeisin, vuonna 1948 valmistunut tehdasrakennus on yhä olemassa Karapellontien eteläpuolella. Tehdas toimi rakennuksessa vuoteen 1958 saakka, jolloin sen toiminta loppui kannattamattomana.

1960-luvulla Keran alueella aloitti uusia teollisuuden toimijoita. Kerassa kaasu- metalli- ja elektroniikkatuotteita tuottaneen AGA:n yhtenäinen korttelialue valmistui vuosien 1963-1967 aikana. Kokonaisuus käsittää pääkonttorin, kaasutehtaan ja keskusvaraston. Alueen suunnittelijoina olivat arkkitehti Kurt Simberg, sisustusarkkitehti Leena Kolinen ja puutarha-arkkitehti Jussi Jännes. Entisen keramiikkatehtaan tiloissa alkoi toimia metalli- ja kemikaalituotteita valmistava Algol Oy, jonka keskusvarasto perustettiin Keraan 1960-luvulla. Algol Oy:n pääkonttori on sijainnut alueella vuodesta 1980-luvulta lähtien.

1980-luvulta eteenpäin Keran läheisten kaupunginosien asukasmäärä kasvoi ja toimistokortteleita täydennettiin, jolloin kaupunkirakenne Keran ympäristössä tiivistyi. 1990-luvulla AGA:n toiminta hiljeni, mikä johti lopulta tuotannon lopettamiseen Kerassa. AGA:n tontti on ollut tyhjiään vuodesta 2008. Algol Oy jatkaa toimintojaan entisessä keramiikkatehtaassa ja sen ympäristössä.

Kera vuoden 1964 peruskartassa. Keran asema avattiin henkilöliikenteelle v. 1946. Maanmittauslaitos

Jussi Jänneksen puutarhasuunnitelma AGA:n tehdasalueelle. Arkkitehtuurimuseo

Naiset dreijaamassa Kera Oy:n tehtaalla. Museovirasto.

Keramiikkaesineiden koristemaalausta. Museovirasto.

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.2 Maisema- ja kaupunkikuva

Suunnittelualueen maiseman hallitsevia elementtejä ovat suurimitakaavaiset teollisuusrakennukset, lastauslaiturit ja muut teolliseen toimintaan liittyvät rakenteet. Useiden rakennusten käyttö on loppunut ja ne ovat tyhjiään. Avoimista pysäköinti- piha- ja varastoalueista muodostuu laajoja päällystettyjä pintoja. Alueen pitkä eteläpuoleinen julkisivu aukeaa rantaradalle.

Alueen itäpuoli on kaasumetalli- ja elektroniikkatuotteita valmistaneen AGA:n omistuksessa. Sen rakennukset – pääkonttori, portinvartijan rakennus, teollisuushallit ja varastot – on suunniteltu kokonaisuutena 1960-luvulla. AGA:n kortteliin on toteutettu puutarha-arkkitehti Jussi Jänneksen laatima istutussuunnitelma. Alueen keskiosassa on teollisuus-, varasto- ja liikerakennuksia, joista useat omistaa Algol Oy. Suunnittelualueen luoteisosassa on entinen Kera Oy:n keramiikkatehtaan rakennus, jota käytetään nykyään Algol Oy:n teollisuusvarastona.

Suunnittelualueen pinnanmuodot ovat melko tasaisia. Maanpinna korkeus vaihtelee noin välillä +25,0 - +34,0 mmpy. Alueen pohjoisosassa on kallioinen mäki, joka nousee noin 5 metriä ympäristöään korkeammalle. Kallioalueella kasvaa täysikasvuista sekametsää. Mäki rajautuu kallioleikkauksena Karapellontiehen. Rantaradan varressa ja metsäisen kallioselänteen eteläpuolella on avo-ojapainanteet.

Suunnittelualueen nykyinen luonnonkasvillisuus on melko vähäistä lukuun ottamatta metsäalueita suunnittelualueen pohjois- ja itäreunassa. Istutettua kasvillisuutta ovat konttorirakennusten ympäristöjen havu- ja lehtipuu sekä pensasistutukset.

Tärkeimmän kasvillisuuden kokonaisuuden muodostavat Jussi Jänneksen puutarhasuunnitelman mukaan 1960-luvulla tehdyt istutukset. AGA:n korttelikokonaisuuden pihalle ja pysäköintialueille istutettiin vaahteroita, sembramäntyjä ja kanadanhemlokkia. Pensaista alueelle valittiin japaninhortensiaa, erilaisia ruusuja, aitaorpihlajaa, tuoksuvatukkaa ja jättitatar. Asuinrakennuksen edustalle istutettiin matalana pidettävää taikinamarjaa. Ikivihreistä pensaista istutettiin japanimarjakuusia sekä muutamia alppiruusuja. Asuinrakennuksen edustalla kukkivat syysleimut, tulppaanit ja narsissit. Osa puutarhasuunnitelman mukaan istutetusta kasvillisuudesta on alueella edelleen. Puut ovat kasvaneet suuriksi ja pensasistutukset villiintyneet ja vapaamuotoistuneet.

Alueen läpi kulkevan ojapainanteen reunassa on kylväytynyttä, suureksi kasvanutta puustoa. Radan vieressä olevassa ojapainanteessa ja ratapenkan vieressä kasvaa rehevää ruohovartista kasvillisuutta sekä kylväytynyttä puustoa.

Vaahterat ja jättitatar AGA:n konttorirakennuksen edustalla.

Sembramäntyjä AGA:n alueella.

Radan varren ojapainanne ja nykyistä kasvillisuutta.

Kallioselänne Karapellontieltä kuvattuna. Kalliolla kasvaa vanhoja mäntyjä.

Ojapainanteeseen kylväytynyt puusto on kasvanut täysikokoiseksi.

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.3 Kaavoitus-, selvitys- ja suunnittelutilanne

Alueella on vahvistettu Keran osayleiskaava (hyväksytty 23.1.2017). Suunnittelualue sijoittuu Karapellon asemakaava-alueelle (asemakaava 13516), jonka kaavoitus on parhaillaan käynnissä.

Suunnittelun lähtökohtana on käytetty seuraavia alueelta laadittuja selvityksiä ja suunnitelmia:

- Vesihuollon esisuunnitelma, jossa on käyty läpi asemakaava-alueelle tarvittavat vesihuolto- ja hulevesijärjestelyt sekä geotekniset ratkaisut (Ramboll Finland Oy), esikopio
- Ympäristötekniset tutkimusraportit (Vahnen Environment Oy)
- Keran rakentamisen aikaisten massojen hallinta (Vahnen Environment Oy), luonnos
- Liikennesuunnitelman katukartta (WSP Finland Oy), luonnos
- Selvitys Espoon kaupunkiradan uusien alikulkujen sovittamisesta Keran alueen kaavoitukseen, siltojen suunnitelmat (WSP Finland Oy), luonnos
- Rakennettavuusselvitys Keraan radan viereen rakennettavista rakennuksista (WSP Finland Oy)
- Keran osayleiskaava-alueen luontoselvitykset 2014 (Ympäristötutkimus Yrjölä Oy)

Puistosuunnitelmaa on työstetty samanaikaisesti Keran asemakaava-alueen katujen ja puistojen kunnallistekniikan yleissuunnitelman laatimisen kanssa (Ramboll Finland Oy, Näkymä Oy). Työssä Näkymä Oy on vastannut puistosuunnittelun ja katumiljöön osuudesta. Kunnallistekniikan yleissuunnitelmassa esitetyt ratkaisut on huomioitu puiston suunnittelussa.

Puistosuunnittelua on viety eteenpäin samanaikaisesti asemakaavoituksen pohjaksi laadittavien hankesuunnitelmien kanssa. Pohjoisosa jakautuu neljään hankekokonaisuuteen:

- Kera Bonava (Playa Arkkitehdit Oy)
- Kera Algol ja Kera Sponda (Arkkitehtitoimisto SARC)
- Sampo Kera (HPK Arkkitehdit Oy)
- Julius Tallberg-Kiinteistöt Oyj, Karapellontien länsipuolella (Arkkitehtitoimisto SARC)

Karapellon asemakaavaluonnos 130516 (2021).

3 SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

3.4 Liikennejärjestelyt

Keran pohjoisosa sijaitsee erinomaisten ja kehittyvien liikenneyhteyksien varrella ja tulevaisuudessa alue tukeutuu tehokkaasti joukkoliikenteeseen. Välittömästi suunnittelualueen eteläpuolella on Keran rautatieasema. Uusi pikaraitiotielinja kulkee suunnittelualueen länsipuolitse Karapellontietä ja Kutojantietä. Suunnittelualueen itäpäästä on yhteys Karantien linja-autopysäkeille.

Tavoitteena on, että Karapellon alueella korostuu pyöräilyn ja kävelyn rooli. Radan erottavaa vaikutusta Keran pohjois- ja eteläosan välillä pyritään vähentämään radan alittavilla ja ylittävillä yhteyksillä. Liike- ja asuinkorttelien väliin on suunniteltu uusi jalankulkusilta, joka yhdistää Keran pohjois- ja eteläosan keskusta-alueet ja josta on yhteys asemalaiturille. Viheralueen eteläosaan rakennetaan rautatien alittava Keran itäinen alikulkusilta, jonka läpi kulkee pyöräilyn ja jalankulun pääyhteys Keran pohjois- ja eteläosan välillä. Sama yhteys jatkuu Keran pohjoispuolelle uuden Karapellontien alittavan alikulkusillan kautta. Keramiikka-aukiolta on kävelyn ja pyöräilyn yhteys Karapellontien pohjoispuolelle Nokia Oyj:n kampukselle. Suunnittelualueen eteläreunaan, Keran aseman ja rata-alueen kuppeeseen on osoitettu uusi radan suuntainen pyöräily- ja jalankulkureitti, Punasavenpolku, jonka yhteyteen sijoitetaan katettuja pyöräpaikkoja.

Ajoneuvoliikenne keskittyy suunnittelualueen ulkoreunoille, jossa sijaitsevat myös asuinkortteleiden pysäköintilaitokset. Ajo liiketilöiden pysäköintilaitoksiin tapahtuu Keramiikka-aukion kautta. Pysäköintilaitosten sisäänkäyntien välillä on ajoyhteys Keramiikka-aukion läpi. Tavoitteena on, että aukiotilaa ei käytetä läpiajoon, vaan se toimii lähinnä aseman saattoliikenteen yhteytenä.

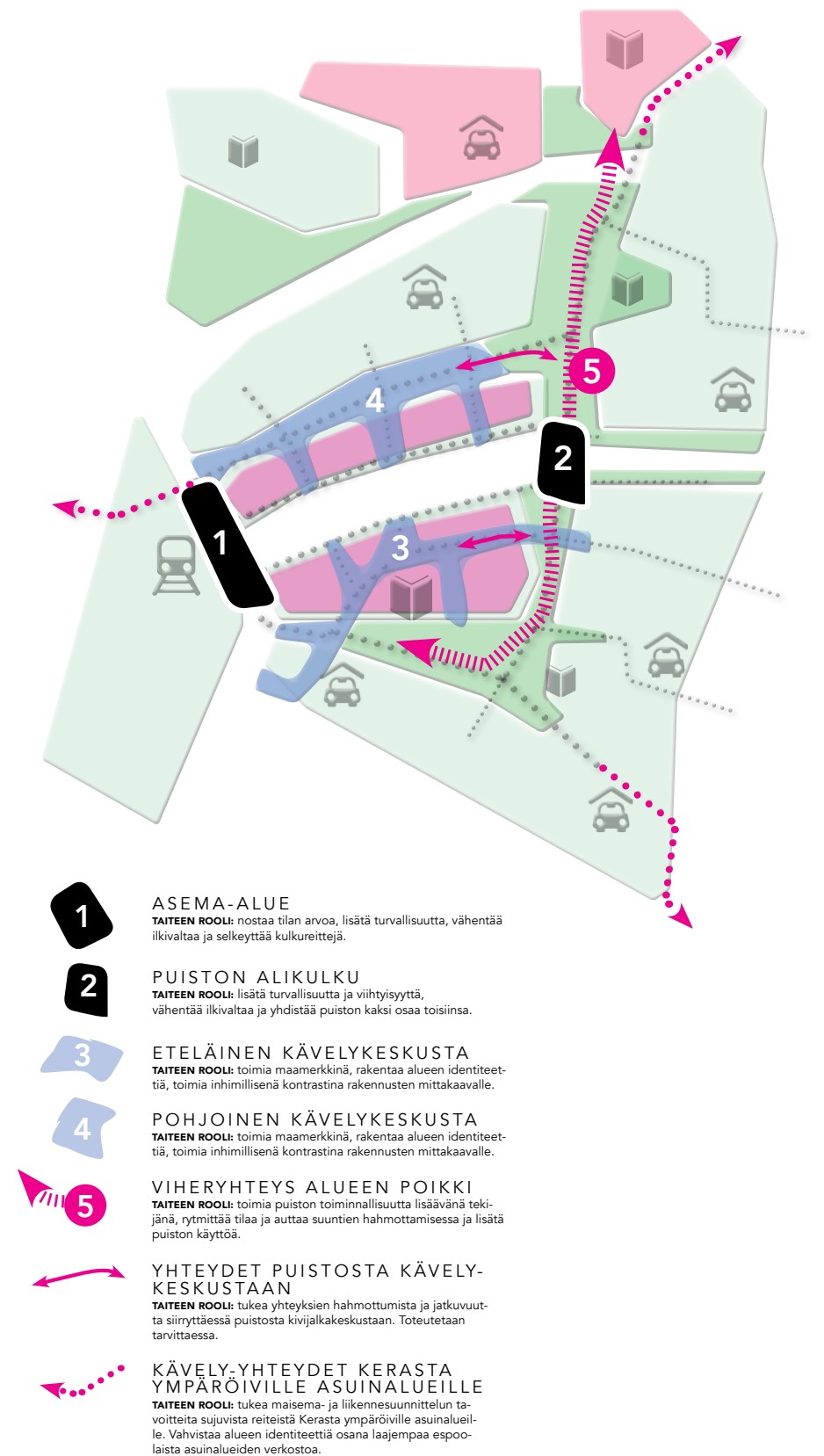
Suunnittelualueen länsipuolelle, nykyisen Keran aseman alikulkukäytävän kohdalle rakennetaan Kutojantien alikulkusilta, jonka kautta kulkee tulevaisuudessa ajoneuvoliikenne, pikaraitiotie, jalankulku sekä pyöräilyliikenne. Alikulkusillan kautta on myös kulkuyhteys asemalaiturille.

3.5 Kera Espoon julkisen taiteen toimintamallin esimerkkikohteena

Kera on valittu Espoon julkisen taiteen toimintamallin esimerkkikohteeksi vuonna 2017 laaditussa selvityksessä *Espoon julkisen taiteen toimintamalli – esimerkkikohteina Matinkylä ja Kera*, jossa on tutkittu julkisen taiteen mahdollisuuksia Keran kaupunginosassa. Selvityksen lähtökohtana on sijoittaa Keran kaupunginosaan taide-teoksia, jotka tukevat toteutuvien tilojen kaupunkikuvallisia ja toiminnallisia tavoitteita. Taiteen avulla voidaan lisätä uuden rakentuvan kaupunginosan yleistä viihtyvyttä, turvallisuutta ja yhteisöllisyyden toteutumista, vaikuttaa tilojen tunnelmaan ja luoda kaupunkikuvallista jatkuvuutta. Taide kytkeytyy osaksi arkkitehtuuri-, maisema- ja valaistussuunnittelua.

Keran pohjoisosassa taiteen kannalta merkittävimiksi alueiksi on mainittu asema-alue, puiston alikulku, kävelykeskusta, alueen poikki kulkeva viheryhteys, yhteys puistosta kävelykeskustaan sekä kävely-yhteydet Kerasta ympäröiville asuinalueille. Olennaisten kaupunkikuvallisten jatkuvuuskohtien lisäksi on kategorioitain nostettu esiin alueita, joissa taiteella on mahdollista luoda alueelle lisäarvoa. Tällaisia ulkotiloihin sijoitettavia kategorioita ovat merkittävät luonto-alueet, autoparkit, asuinkorttelien pihat ja liikenneympyrä.

Espoon julkisen taiteen toimintamallin periaatteita on käytetty Karapellon puistojen ja aukoiden yleissuunnitelman lähtöaineistona ja toimintamallissa esitetyt taiteen mahdollisuudet on otettu huomioon suunnitelmaa laadittaessa. Puiston suunnittelijat ovat osallistuneet kahteen suunnittelutyön aikana järjestettyyn Keran julkisen taiteen toimintamallin sidosryhmäpalaveriin.

Keran julkisen taiteen sijoituspaikkojen tarkastelu. Espoon julkisen taiteen toimintamalli, Public art agency Finland.

4 YLEISSUUNNITELMA

Työn tavoitteena on laatia Karapellon alueen asemakaavoitusta palveleva aukoiden ja puistojen viitesuunnitelma. Suunnittelun lähtökohtana on ollut Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy:n ja Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo Oy:n laatima kaavarunko.

Suunniteltavat puistoalueet vahvistavat osaltaan Keran alueen identiteettiä uutena urbaanina asumisen ja työpaikkojen kaupunginosana. Keran pohjoisosaan luodaan kävelypainotteinen keskusta-alue, josta on sujuva yhteys niin radan yli Keran eteläosaan kuin pohjoisen suuntaan Nokian alueelle. Keskustan ulkopuolella puiston toiminnallisen ja kaupunkikuvallisen rungon muodostavat aukiot ja pihakatumaiset tilat. Ilmeeltään vihreä pohjoiseteläsuuntainen puistoakseli vaihtuu luontaisesta metsäisestä selännteestä rakennetuksi viheralueeksi. Puistoakseli toimii merkittävänä kevyen liikenteen yhteytenä, viheryhteytenä sekä Keran pohjois- ja eteläosan toisiinsa yhdistävänä tekijänä. Tulevaisuudessa puisto avautuu myös edustavana julkisivuna Espoon kaupunkiradan suuntaan.

Edellisessä suunnitteluvaiheessa puistoon osoitetuille toiminnoille suunnitellaan paikka, mitoitus ja maisema-arkkitehtoninen ilme. Pyöräilystä- ja kävelystä tehdään houkutteleva liikkumismuoto ja niille varatut yhteydet suunnitellaan sujuviksi sekä turvallisiksi. Taiteen integroiminen kaupunkirakenteeseen otetaan huomioon jo asemakaavoituksen pohjaksi tehtävässä suunnittelussa. Alueen valaistusratkaisut ovat laadukkaita.

Tavoitteena on, että alueella syntyviä hulevesiä viivytetään ja suodatetaan puistoalueella. Hulevesiratkaisut suunnitellaan osaksi puiston kaupunkikuvallista ja toiminnallista kokonaisuutta.

Radanvarren ja Keran aseman ympäristön kokoavana elementtinä toimivat kapealatvaisten pylväspuiden rivistöt, jotka rytmittävät rataa reunustavien korkeiden rakennusmassojen julkisivuja.

MERKINTÖJEN SELITYKSET

	SÄILYVÄ PUUSTOINEN ALUE
	SÄILYVÄ PUU
	LIITO-ORAVAN PESÄPUU
	SÄILYVÄ METSÄN POHJAKASVILLISUUS
	METSITETTÄVÄ ALUE
	ISTUTETTAVA LEHTI- / HAVUPUU
	ISTUTETTAVA KATUPUU, KANTAVA KASVUALUSTA
	UUSI PENSAS- / PERENNAISTUTUS
	UUSI NURMI
	UUSI HULEVESIUOMAN KASVILLISUUS: LUONNONNURMI / PENSASISTUTUS / KOSTEIKKOKASVIT
	UUSI ASFALTTIPÄÄLLYSTE
	UUSI KIVITUHKAPÄÄLLYSTE
	UUSI AUKION KIVEYS: MAATIILI- TAI LUONNONKIVIPÄÄLLYSTE
	LADOTTU KIVEYSKUVIO: MAATIILI- / LUONNONKIVIPÄÄLLYSTE
	UUSI TURVA-ALUSTA / TEKONURMI / SORA
	UUSI LEIKKI- / LIIKUNTAVÄLINE
	UUDET VILJELYLAATIKOT
	UUSI PENKKI
	UUSI KAUPUNKIPYÖRÄASEMA
	TILAVARAUS TAIDETEOKSELLE
	UUSI PUISTOVALAISIN
	UUSI AITA
	UUSI TUKIMUURI, KIVIKORIT
	UUSI SILTA / KÄYTÄVÄN ALITTAVA RUMPU
	UUSI LUISKA
	SUUNNITELTU MAASTON KORKEUSASEMA

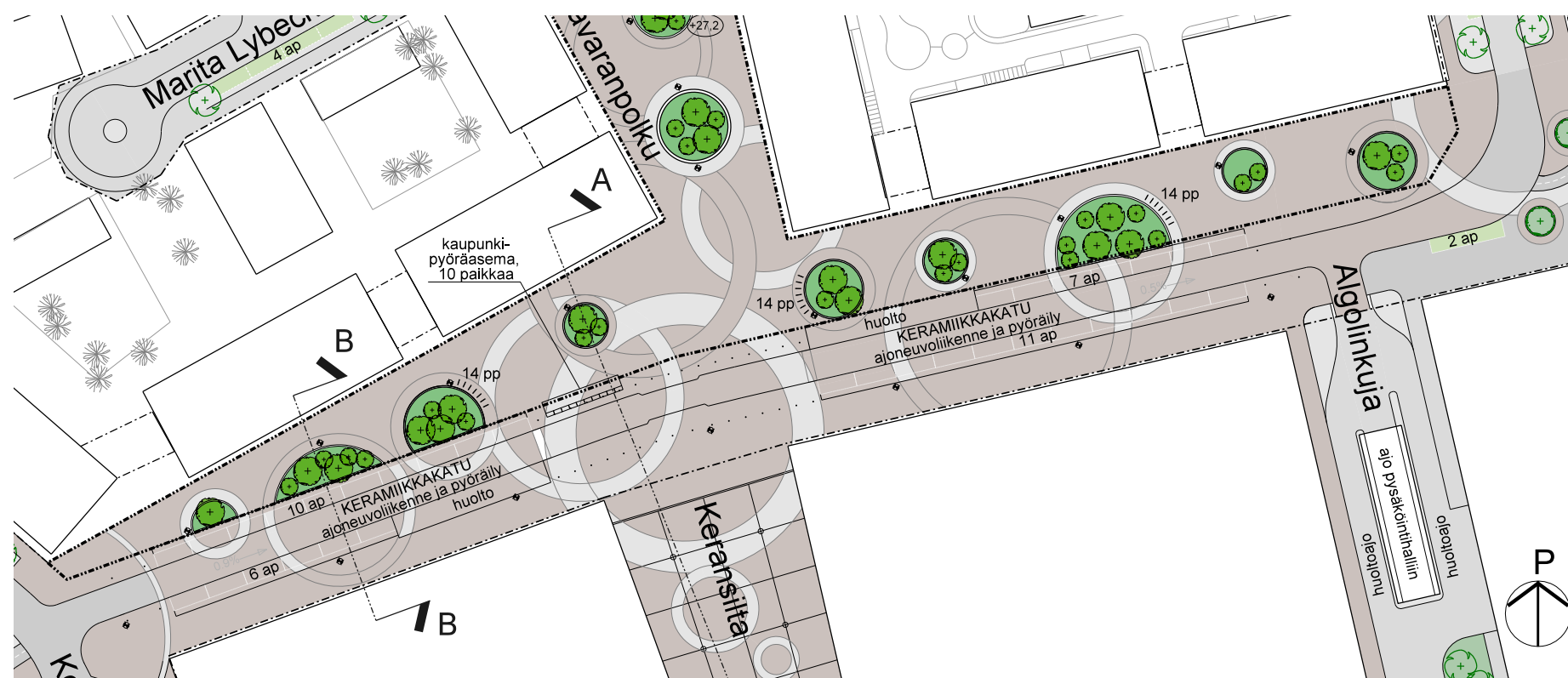
Keran pohjoisosan puistosuunnitelma.

4.2 Keramiikka-aukio ja Dreijapuisto

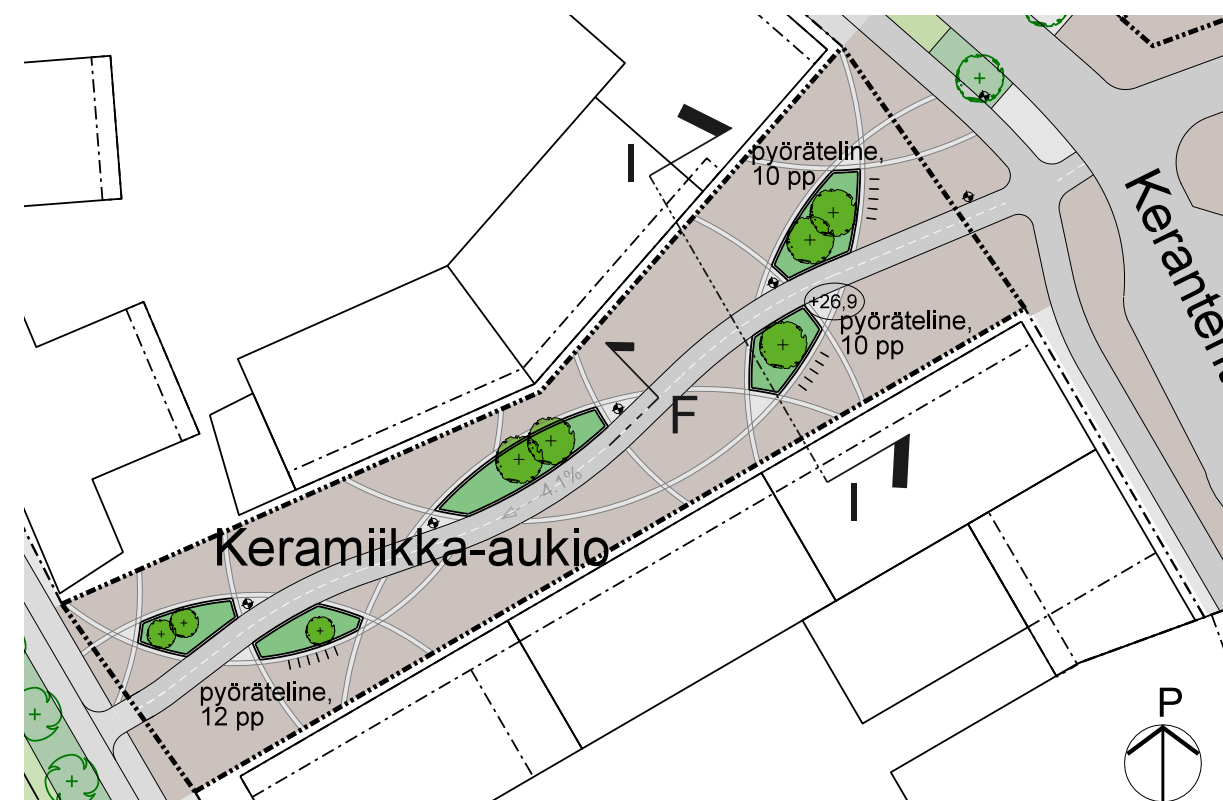
Suunnittelualue jakautuu maisema- ja kaupunkikuvaltaan eriluonteisiin jaksoihin. Aukiot suunnittelualueen länsiosassa ovat kaupunkimaista tori- ja katuymäristöä, kun taas Dreijapuisto alueen itäosassa on puistomaista viheraluetta.

Aukioiden ja pihakatuojen pintamateriaaleihin ja muutokieleen on otettu vaikutteita alueella valmistetusta keramiikasta, sen värimaailmasta ja materiaaleista. Aukiosarjan keskeisin osa on Keramiikka-aukio, jonka pintaa elävöittävät suuret pyöreät maatiili- tai kiveyskuviot. Keramiikka-aukiolla on paikkoja oleskeluun ja aukiolle päin avautuvat liiketilat voivat laajentaa toimintojaan ulkotiloihin. Istutukset keskittyvät kiveyskuvioiden muotoja mukaileviin kaareviin ja pyöreisiin istutussaarekkeisiin ja oleskelupaikkojen läheisyyteen. Keramiikka-aukion keskiosa on jalankulkupainotteista shared space -tilaa, jossa ajoneuvoliikenne sekä jalankulku- ja pyöräilyliikenne risteävät. Shared space -alue on erotettu muusta aukiotilasta pollarein.

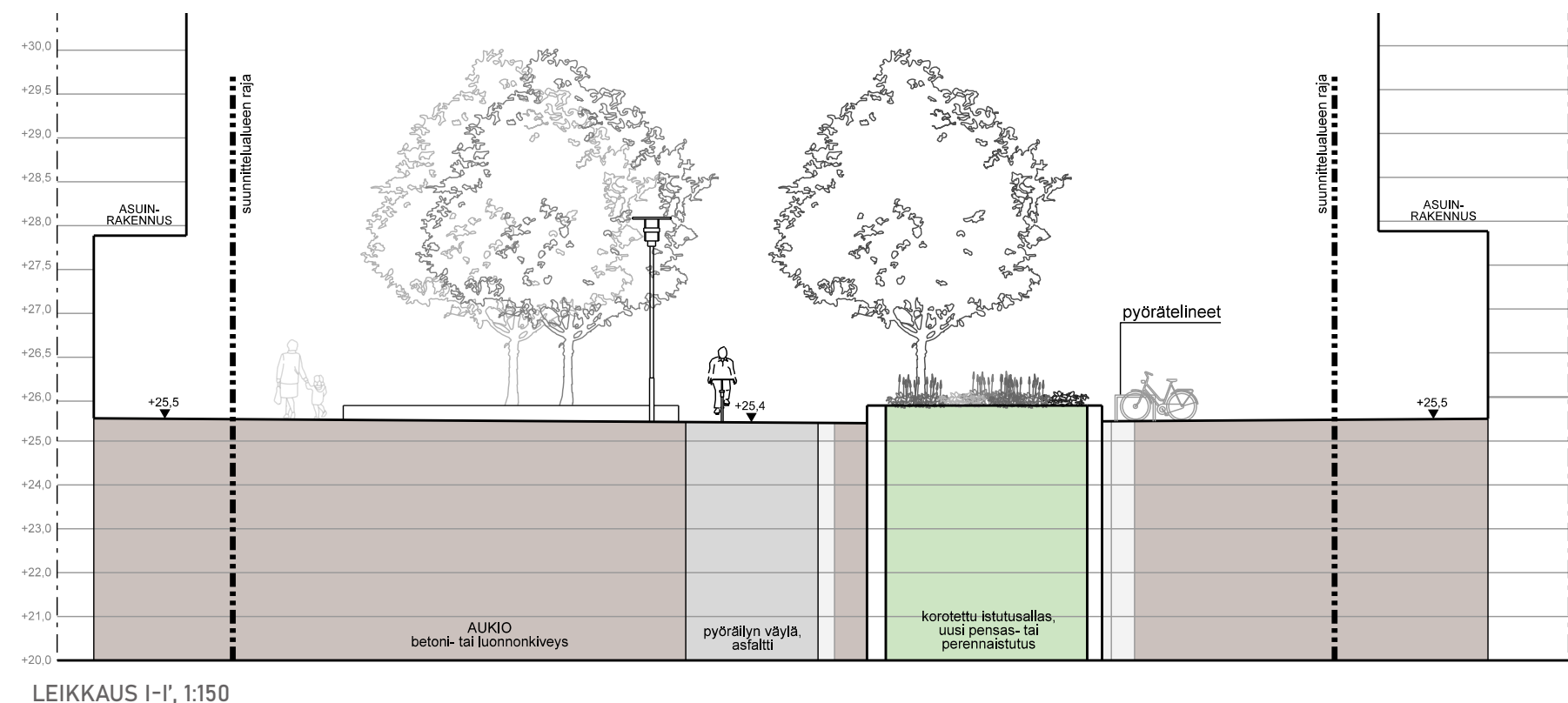

Keramiikka-aukio kapenee liike- ja asuinkorttelien välissä aukiomaiseksi katutilaksi, jonka eteläreunassa kulkee ajoneuvoliikenteelle ja pyöräilylle osoitettu yhteys. Aukion tässä osassa on myös pysäköintipaikkoja lyhytaikaista asiointia varten. Alueelle luodaan omaleimainen ilme maatiilikiveyksellä, jonka ladonnalla ja värisävyillä saadaan aikaan keramiikan kaltaista pintaa. Eri liikennemuo- toja ohjataan pintamateriaalein ja matalin reunakivirajauksin, mutta tavoitteena on ulkoasultaan yhtenäinen aukiomainen tila. Istutukset ovat kiveykseen rajautuvissa istutussaarekkeissa, joista osa toimii myös oleskelupaikkoina.

Suunnittelualue kapenee länsipäässä liiketilojen rajaamaksi, kii- lamaisesti kapenevaksi aukioksi, joka on muodostaa porttimaisen sisäänkäynnin Keran pohjoisosaan. Aukion kautta on pyöräilyn ja jalankulun yhteys Kutojantien pikaraitiotien pysäkeille. Aukiolta on myös yhteys viereisten asutokorttelien pihakansille. Aukiosarjan kaupunkikuvallisena päätteenä toimii Karapellontien länsipuolella, korttelissa 540027 sijaitseva aukio, joka sopii myös ympäristötai- teen sijoituspaikaksi.

Ote puistosuunnitelmasta Keramiikka-aukion länsipäädystä.

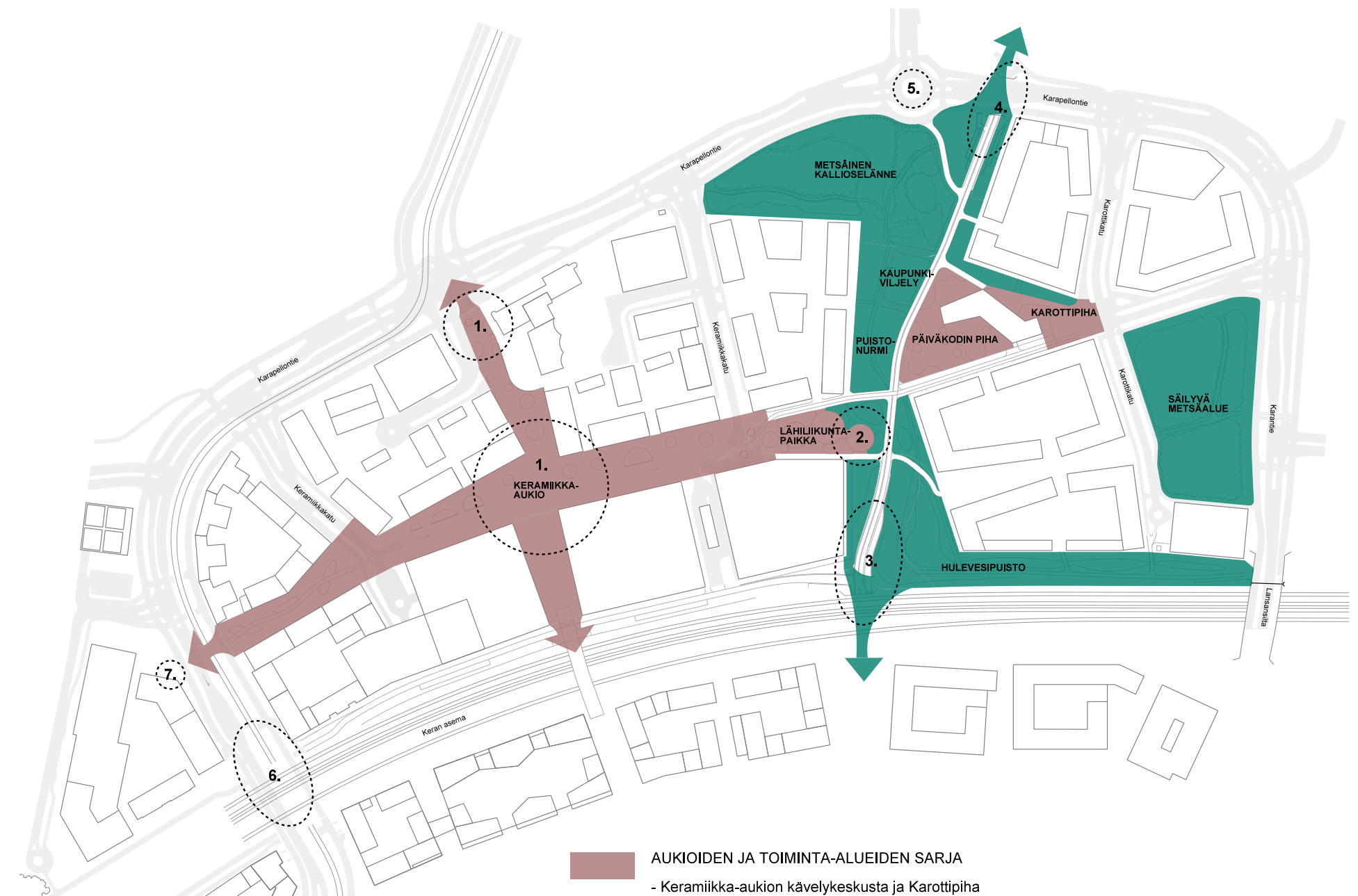
4 YLEISSUUNNITELMA

Suunnittelualueen itäosassa, Dreijapuistossa, on säilyvää metsää pohjoisosan kallioalueilla, uusia nurmialueita sekä puu- ja pensasistutuksia. Puiston läpi pohjois-eteläsuunnassa kulkee asfaltoitu kevyen liikenteen väylä, Dreijapolku, jossa on erotetut kaistat jalan- kululle ja pyöräilylle. Muut käytävät ovat asfaltti- tai kivituhkapääl- lysteisiä.

Puiston toiminallinen ydin sijoittuu itä-länsi-suuntaisen Karottipo- lun ja pohjois-eteläsuuntaisen Dreijapolun risteyskohtaan, jonne on suunniteltu päiväkodin piha-alueineen sekä lähiliikuntapaikka. Saven muovailusta ja keramiikkalasitteiden kirkkaista väreistä teemansa saava päiväkodin piha toimii iltaisin ja viikonloppuisin leikkipaikkana. Lähiliikuntapaikalla on maaston muodoilla aikaansaatuja kulhoja, kumpuja ja aaltoilevia pintoja, jotka innostavat kiipeilyyn, juoksen- teluun ja temppuiluun. Välineinä on mm. valusaven ja savimuottien veistosmaisia muotoja toistavat kiipeilyseinämiä tai kiipeiltäviä kap- paleita. Erilaisia pelejä voi pelata lähiliikuntapaikan panna-areenal- la. Dreijapuiston pohjoisosassa, puistonurmen ja metsäisen kallio- selänteen välissä on paikka urbaanille kaupunkiviljelylle. Viljely on osoitettu viljelylaatikoihin tai pieniin korotettuihin viljelypalstoihin. Kaupunkiviljelylle varattu tila on rajattu selkeästi muusta puisto- alueesta esimerkiksi pensasaidalla.

Suunnittelualueen itäosassa on maatiilipäällysteinen aukio, Karotti- piha, joka rajautuu ympäröiviin asuntokortteleihin, päiväkodin huol- topihaan ja istutusalueisiin. Aukion kautta kulkee päiväkodin huol- toyhteys. Suunnittelualue päättyy idässä Karottikadun ja Vuokatien katualueisiin.

Dreijapuiston eteläosassa sijaitsee Lansansillalle saakka ulottuva hulevesipuisto, jonka painanteissa viivytetään puistossa syntyviä hulevesiä. Mahdollisuuksien mukaan hulevesiuomassa viivytetään myös tonttien hulevesiä. Hulevesipainanteet ovat loivareunaisia, osittain kivettyjä ja osittain kasvillisuuspeitteisiä. Kasvillisuus on luonnonnurmea sekä kosteissa olosuhteissa viihtyviä heinä- ja pe- rennaistutuksia. Hulevesipuistoa rytmittävät puu- ja pensasistutuk- set.

- AUKIOIDEN JA TOIMINTA-ALUEIDEN SARJA
 - Keramiikka-aukion kävelykeskusta ja Karottipiha
 - Lähiliikuntapaikka ja päiväkodin piha (iltaisin ja viikonloppuisin leikkipaikka)
- VIHERYHTEYS
 - Säilyvä metsäalue ja metsäinen kallioselänne, avoin puistonurmi, kaupunkiviljelyalue ja hulevesipuisto
- MAHDOLLINEN JULKISEN TAITEEN SIJOITUSPAIKKA
 1. Keramiikka-aukio: Keran pohjoisosan identiteettiä ilmentävä teos / teosten muodostama kokonaisuus, esim. aukion kiveys, kalusteet
 2. Liikuntapaikka: toiminnallinen taideteos esim. toimintapaikkoihin tai välineisiin integroitu taide
 3. Dreijaportin alikulku: pohjois- ja eteläosan toisiinsa sitova ja alikulun viihtyisyyttä suunnan hahmottamis- parantava teos, esim. alikulun rakenteet ja pinnat
 4. Karaniitynportin alikulku: alikulun viihtyisyyttä parantava ja reitillä liikkumista rytmittävä teos, liittää Ker- osaksi Espoon laajempaa asuinalueiden kokonaisuutta, esim. alikulun rakenteet ja pinnat
 5. Karamalmintien liikenneympyrä ja kallioleikkaus: taide liikenneympäristössä, Keran pohjois- ja eteläos liikenneympyröiden muodostama kokonaisuus
 6. Kutojantien tunneli ja asema-alue: turvallisuutta ja alikulun viihtyisyyttä parantava taide
 7. Karapellontien länsipuolen aukiotila: maamerkki, visuaalinen jatkumo Keramiikka-aukion suuntaan

Puiston kaupunkikuvalliset jaksot ja mahdollisia taiteen sijoittamispaikkoja.

KERAMIikka - AUKIO

- Tilaa tapahtumille, liiketilojen ulkoterrassit
- Inspiroitunut Kera Oy:n keramiikasta, muotokieli toistuu maatiillisissä kiveyskuvioissa
- Pyöreitä ja kaarevia oleskelu- ja istutusaarekkeitä

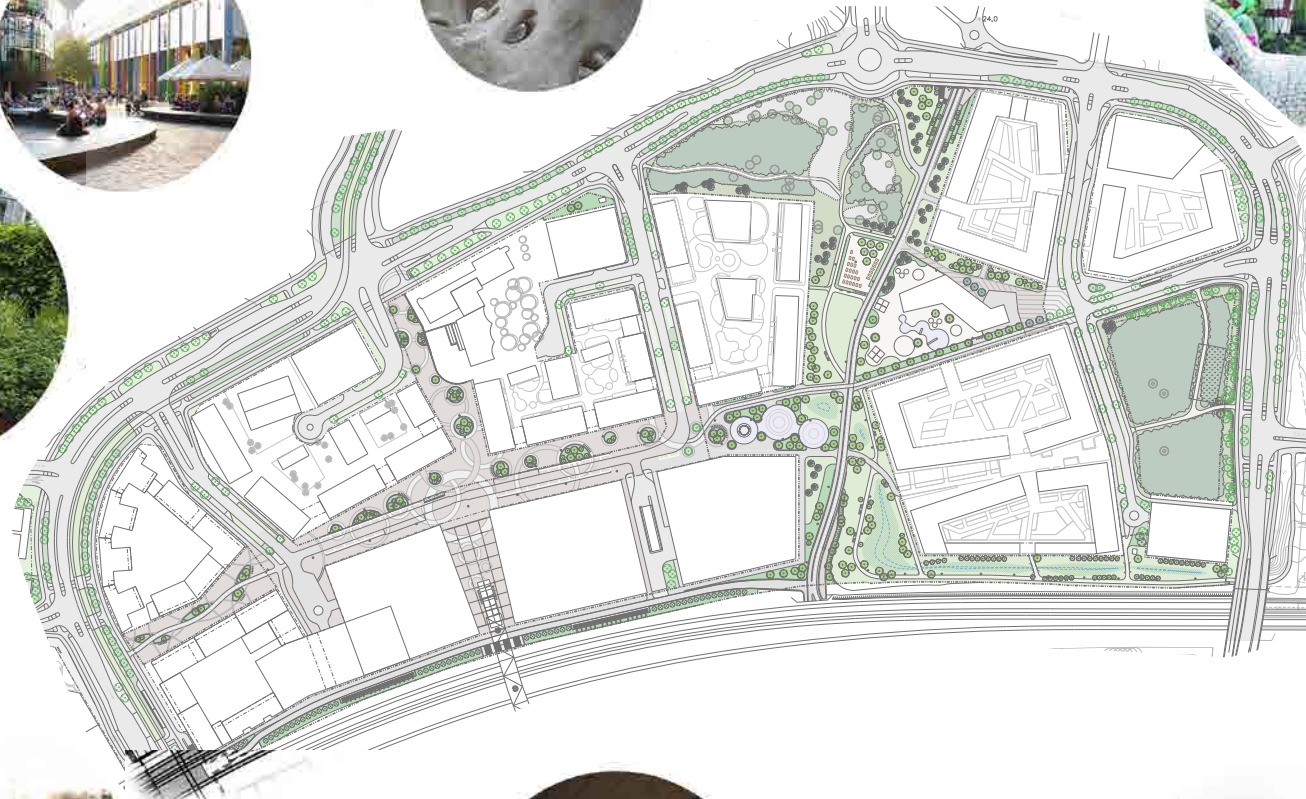
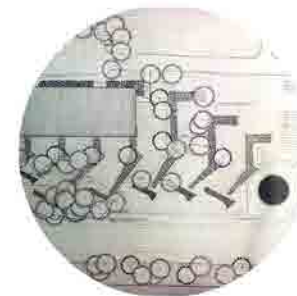
PÄIVÄKODIN PIHA

- Päivisin päiväkodin käytössä, iltaisin leikkipaikkana
- Teemana muovailtava savi ja raku-keramiikka
- Mielenkiintoiset muodot ja tummat sävyt, värikkäät leikkivälineet ja yksityiskohdat

KAROTTIPIHA

- Pieni aukio, oleskelupaikka
- Vaikutteita Jänneksen pihasuunnitelmasta
- Kasvillisuus: sembramänyyt, vaahterat

LIIKUNTAPAikka

- Kumpuja ja aaltoilevia pintoja kiipeilyyn, juoksenteluun, ja temppuiluun pyörällä ja skuutilla.
- kuntoiluvälineet ja panna-areena
- Teemana valusavi, muotit ja veistosmaidet muodot

DREIJAPUISTO

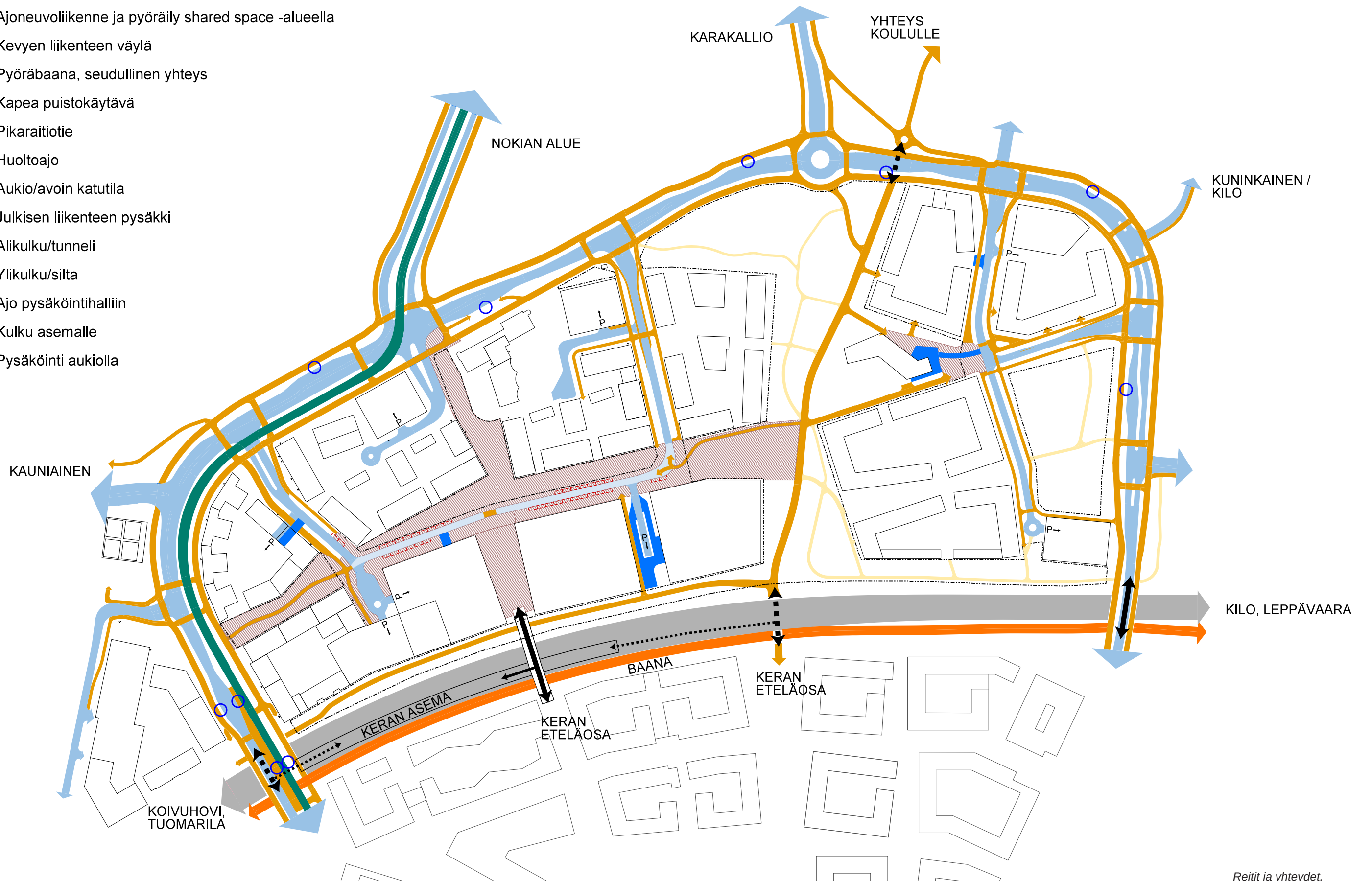
- Oleskelunurmea ja kaupunkiviljelyä
- Puistoinen kävelyreitti alueen halki pohjois-etelä suunnassa
- Avointa nurmea tapahtumille ja oleskeluun
- Aidattu palsta-alue, jossa rajatut viljelypalstat/korotetut istutuspennit sekä hedelmäpuita

HULEVESIPUISTO

- Pieniä polkuja, askelkiviä ja oleskelupaikkoja
- Nurmialueiden ympäröimä hulevesiuoma, puusto suojaavana vyöhykkeenä radan puolella
- Painanteissa kosteikkokasveja, reunoilla pensaita tai luonnonnurmea
- Veden pinnan korkeus uomassa vaihtelee

- Ajoneuvoliikenne
- Ajoneuvoliikenne ja pyöräily shared space -alueella
- Kevyen liikenteen väylä
- Pyöräbaana, seudullinen yhteys
- Kapea puistokäytävä
- Pikaraitiotie
- Huoltoajo
- Aukio/avoin katutila
- Julkisen liikenteen pysäkki
- Alikulku/tunneli
- Ylikulku/silta
- P→ Ajo pysäköintihalliin
- Kulku asemalle
- Pysäköinti aukiolla

Reitit ja yhteydet.

4 YLEISSUUNNITELMA

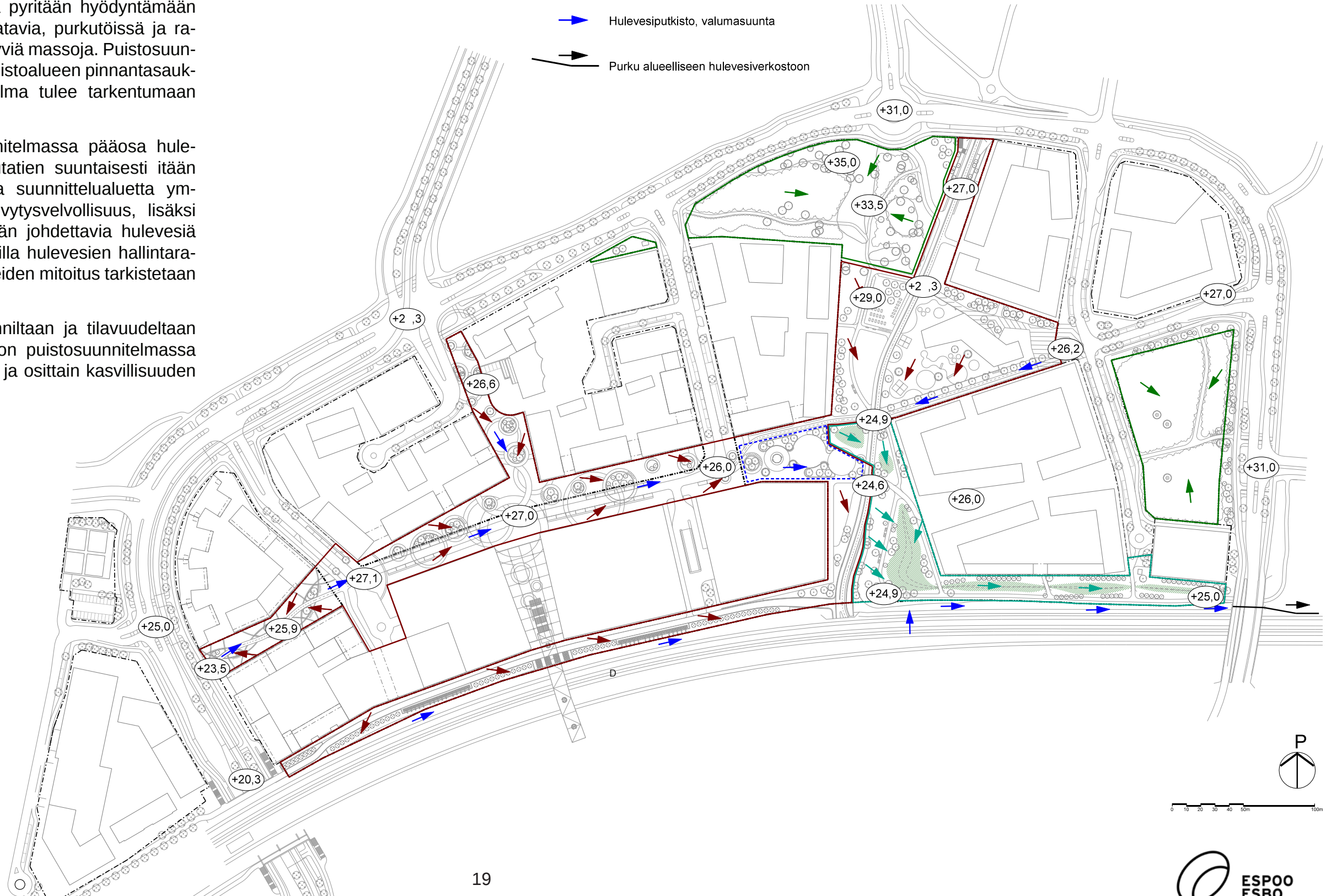
4.3 Tasauksen ja kuivatuksen periaatteet

Suunnittelualueen tasaus nousee monilta osin, lukuun ottamatta hulevesipuiston aluetta, jossa viivytyspainanteet kaivetaan osittain nykyistä korkotasoa alemmas. Täytöissä pyritään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti paikalta saatavia, purkutöissä ja rakentamisen edellyttämissä kaivuissa syntyviä massoja. Puistosuunnitelmassa on esitetty alustava luonnos puistoalueen pinnantasauksesta korkopistein. Pinnatasaussuunnitelma tulee tarkentumaan seuraavissa suunnitteluvaiheissa.

Ramboll Oy:n laatimassa hulevesisuunnitelmassa pääosa hulevesistä on suunniteltu johdettavaksi rautatien suuntaisesti itään Kilon suuntaan. Hulevesisuunnitelmassa suunnittelualueen ympäröivillä kiinteistöillä on hulevesien viivytysvelvollisuus, lisäksi kiinteistökohtaisen viivytyksen lisäksi itään johdettavia hulevesiä viivytetään myös yleisille alueille sijoittuvilla hulevesien hallintarakenteilla. Yleisten alueiden viivytysrakenteiden mitoitusta tarkistetaan jatkosuunnittelussa.

Hulevesisuunnitelman muodoltaan, sijainniltaan ja tilavuudeltaan viitteelliset hulevesien hallintarakenteet on puistosuunnitelmassa esitetty sarjana avoimia, osittain kivettyjä ja osittain kasvillisuuden peittämiä hulevesien viivytsuomia.

- Aukiot, kadut, rakennetut viheralueet
Hulevedet johdetaan kaivoihin. Mahdollisuuksien mukaan vesiä viivytetään istutusalueiden ja läpäisevien tai puoliläpäisevien pintojen kautta.
- Hulevesipuisto, viivytyspainanteet
Alueen hulevedet johdetaan maanpäällisiin imeytys- ja viivytyspainanteisiin.
- Luonnontilainen/ istutettu alue
Hulevedet imeytyvät maaperään.
- Tilavaraus maanalaiselle hulevesien viivytysrakenteelle
- Hulevesiputkisto, valumasuunta
- Purku alueelliseen hulevesiverkostoon

4 YLEISSUUNNITELMA

4.4 Valaistusperiaatteet

Suunnittelualueen länsiosan aukiosarja pyritään valaisemaan perinteisestä katuvalaisusta poikkeavin keinoin, esim. epäsymmetrisesti sijoitetuilla mastomaisilla valaisimilla, jotka tukevat kiveyskuvioden rytmiä. Myös rakennusten julkisivuun kiinnitettävät ripustusvalaisimet olisivat kaupunkikuvaan sopiva ratkaisu, mutta alueen vaihteittainen rakentaminen on ripustusvalaistuksen näkökulmasta haastava.

Keramiikka-aukiolla voidaan valaistusta täydentää erikoisvalaistuksella, esimerkiksi aukion pintaan heijastettavilla valaistuskuvioilla.

Viheralueen puistokäytävät valaistaan käytävien varrelle asennettavien pylväsvalaisimin. Valaistuksella mahdollistetaan lähiliikuntapaikan ja päiväkodin pihan leikkipaikan iltakäyttö. Kalliolla säilyvällä metsäalueella kulkevaa reittiä ei valaista. Pyöräilyn ja jalankulun yhteyden alikulkusiltoihin suunnitellaan erikoisvalaistus. Karapelontien ja Karaniityntien risteyksen liikenneympyrän kohdalle tehtävä kallioleikkaus kohdevalaistaan.

Valaistu kallioleikkaus Otaniemessä.

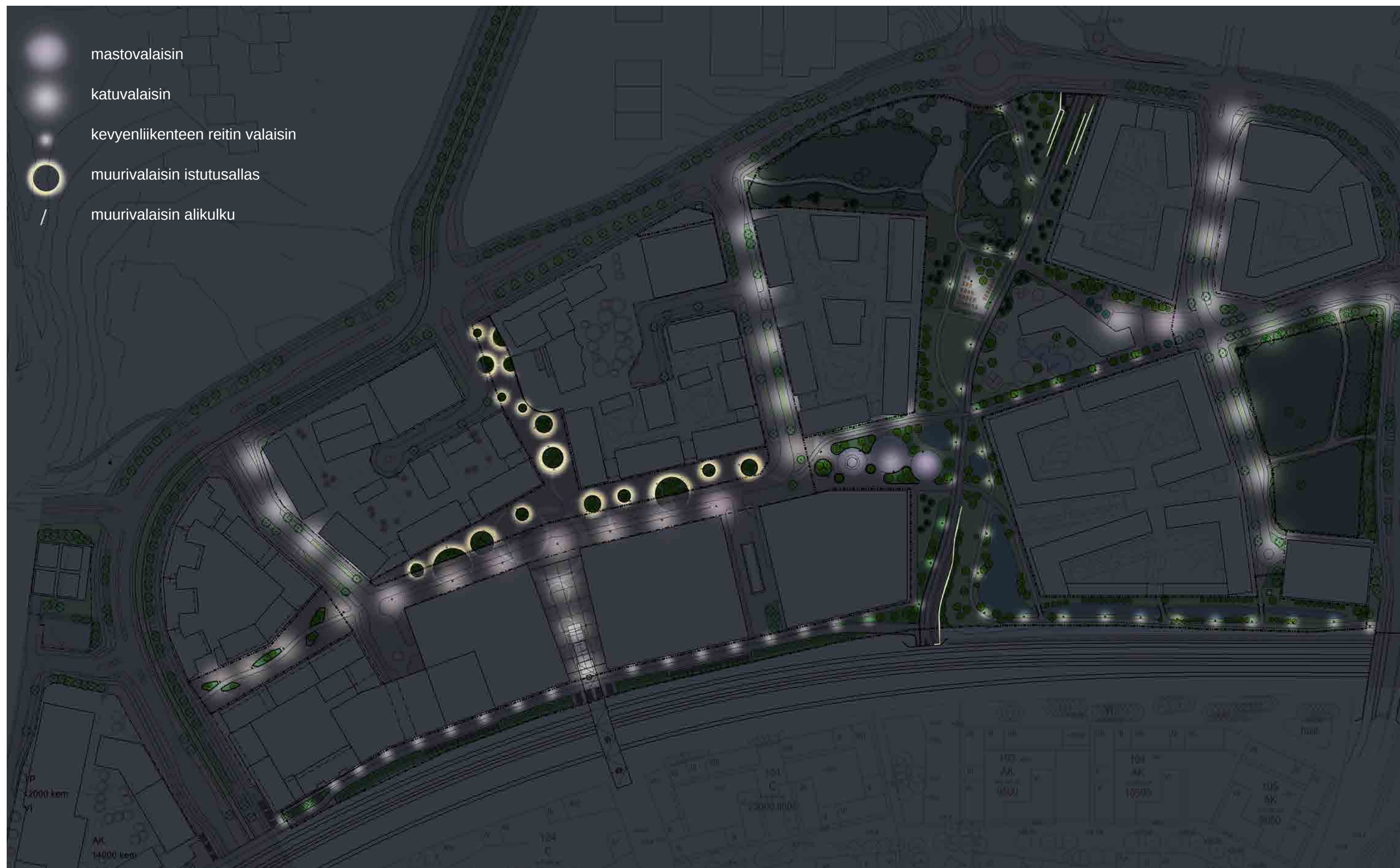
Aukion pintaan suunnattu mastovalaisin Westhavenin rantapromenadilla Aucklandissa.

Muurivalaisimin toteutettua iltavalaitusta Tampereen Vuolteentorilla.

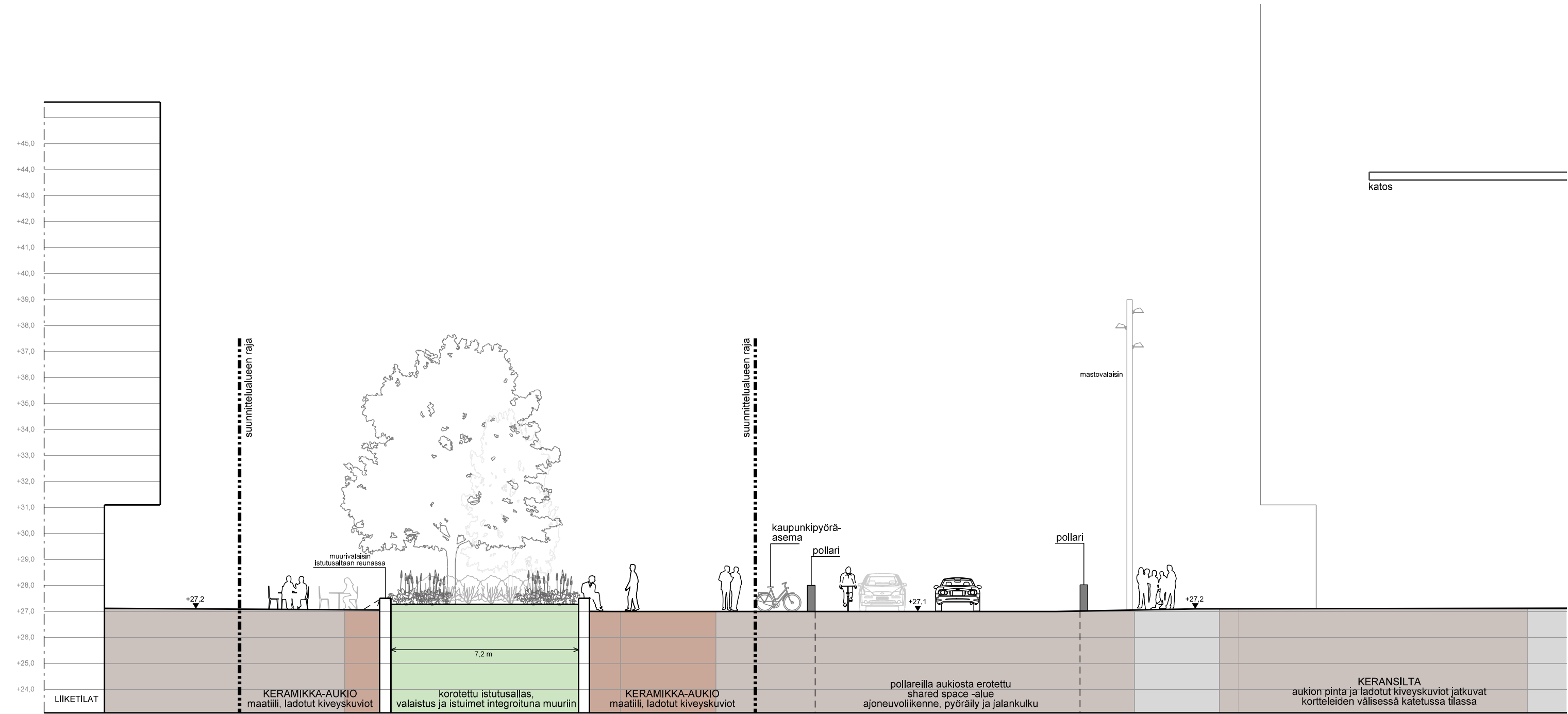
Alberganportin alikulkutunneliin toteutettu Akseli Leinosen teos 'Love, Love (Tunnel of love)' luo turvallisuuden tunnetta valaistuksella.

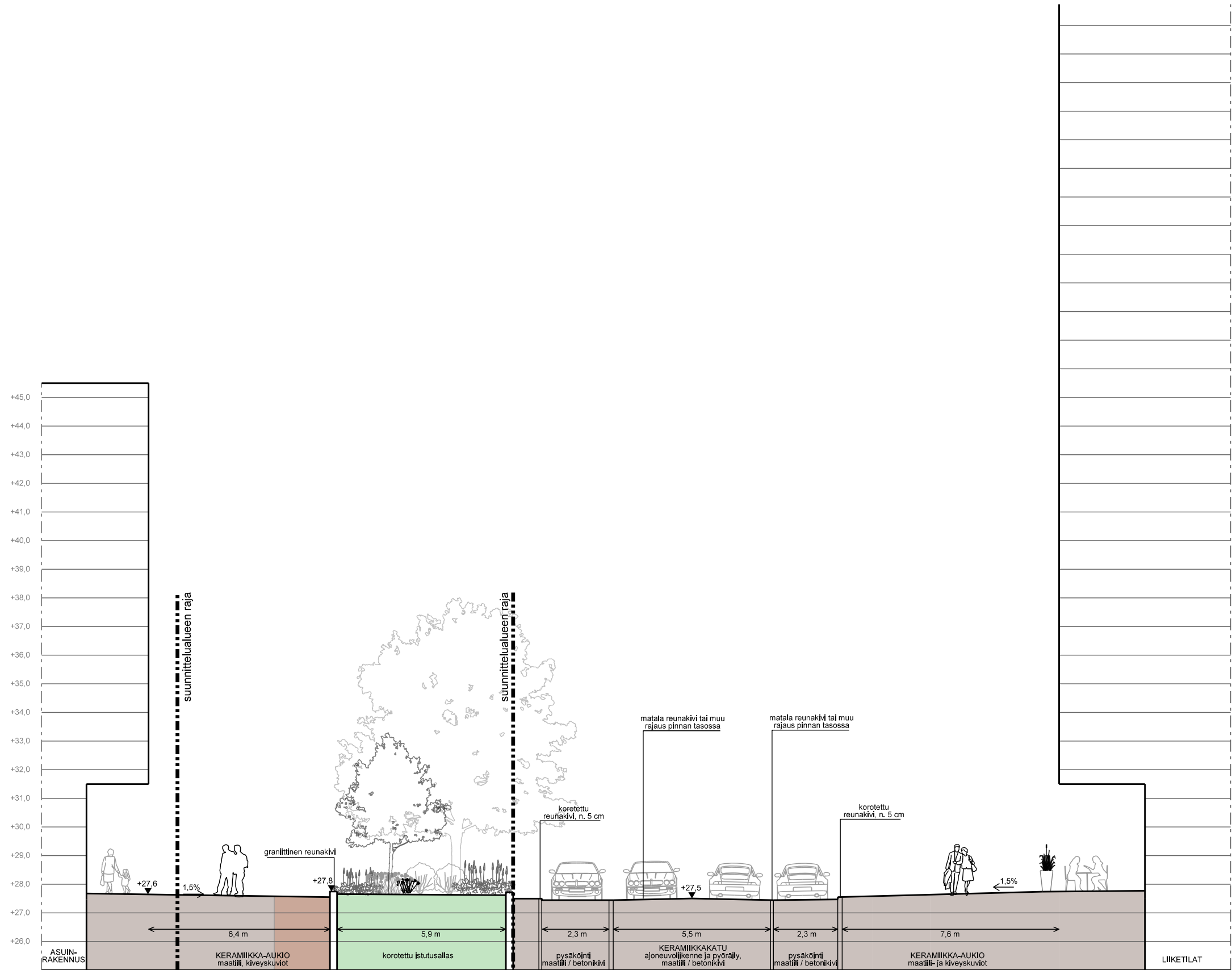
Puiston valaistus.

4 YLEISSUUNNITELMA

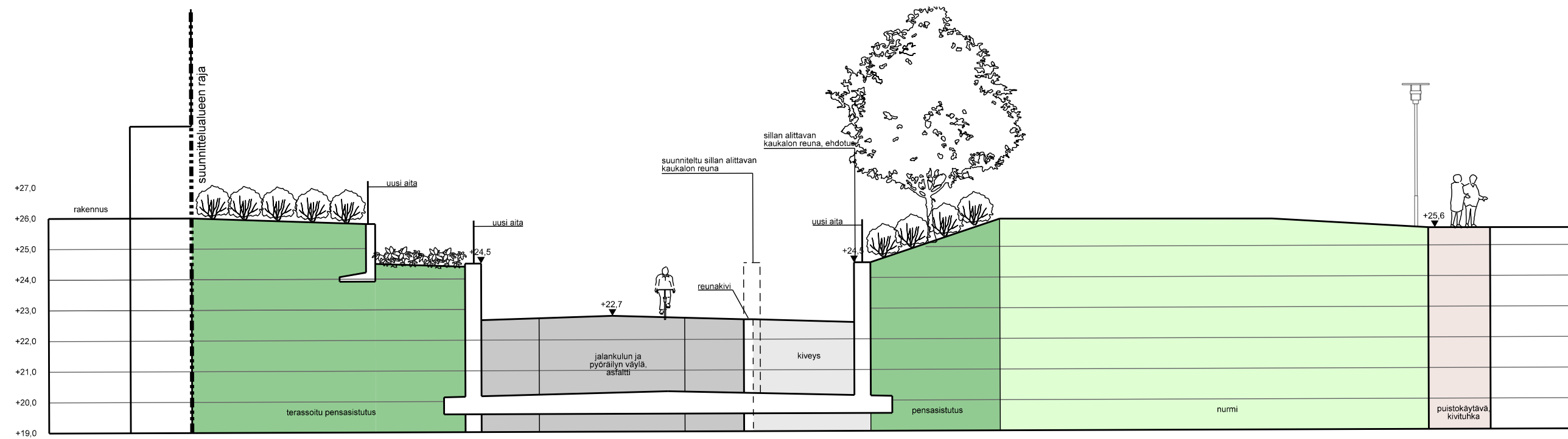
4.5 Leikkaukset

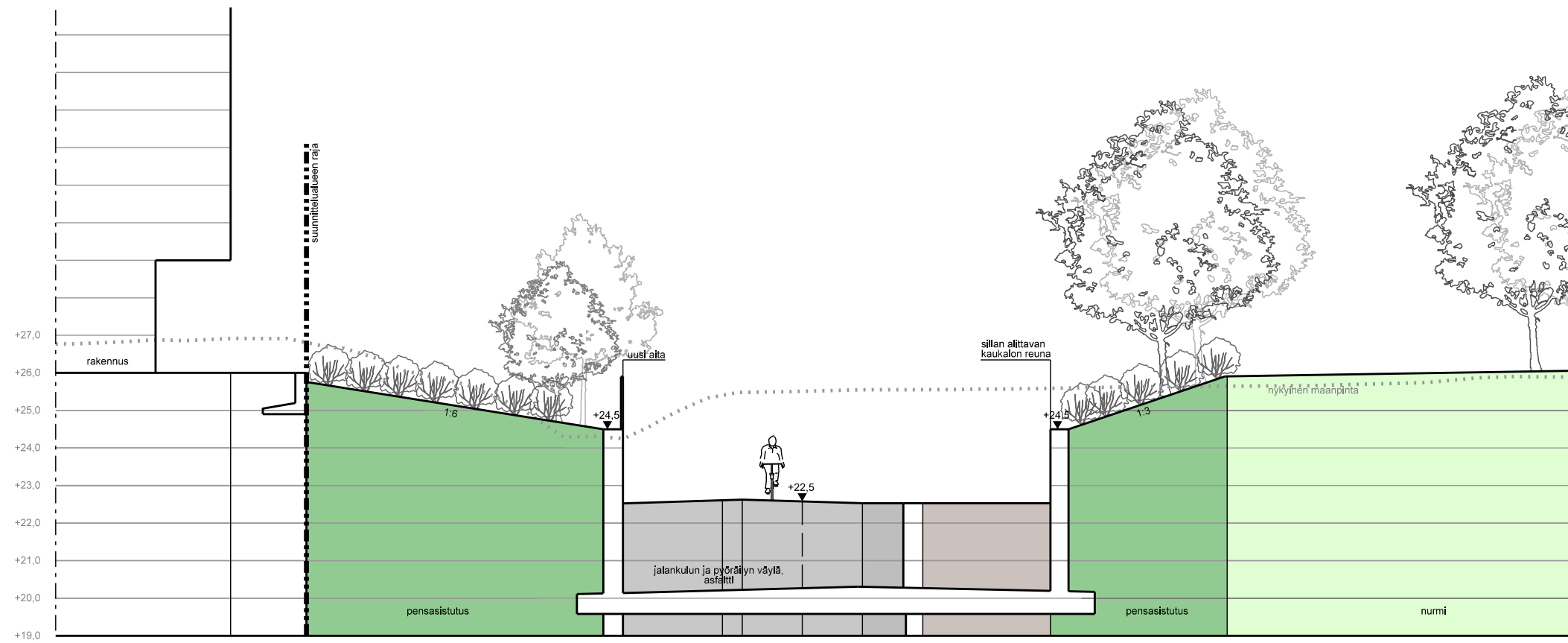
LEIKKAUS A-A, 1:150

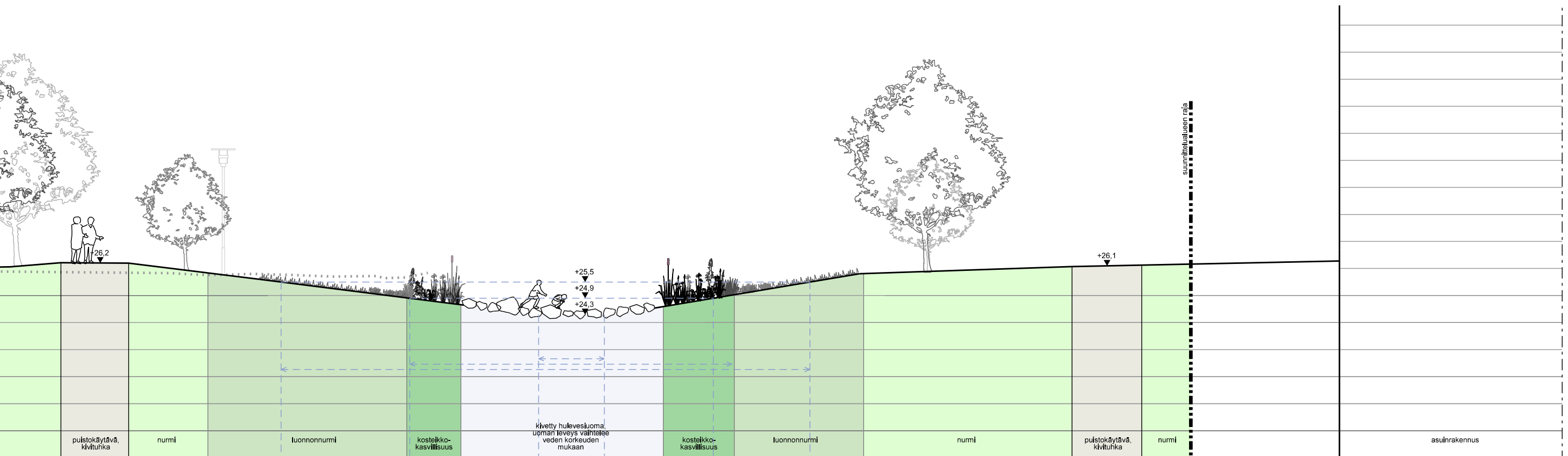
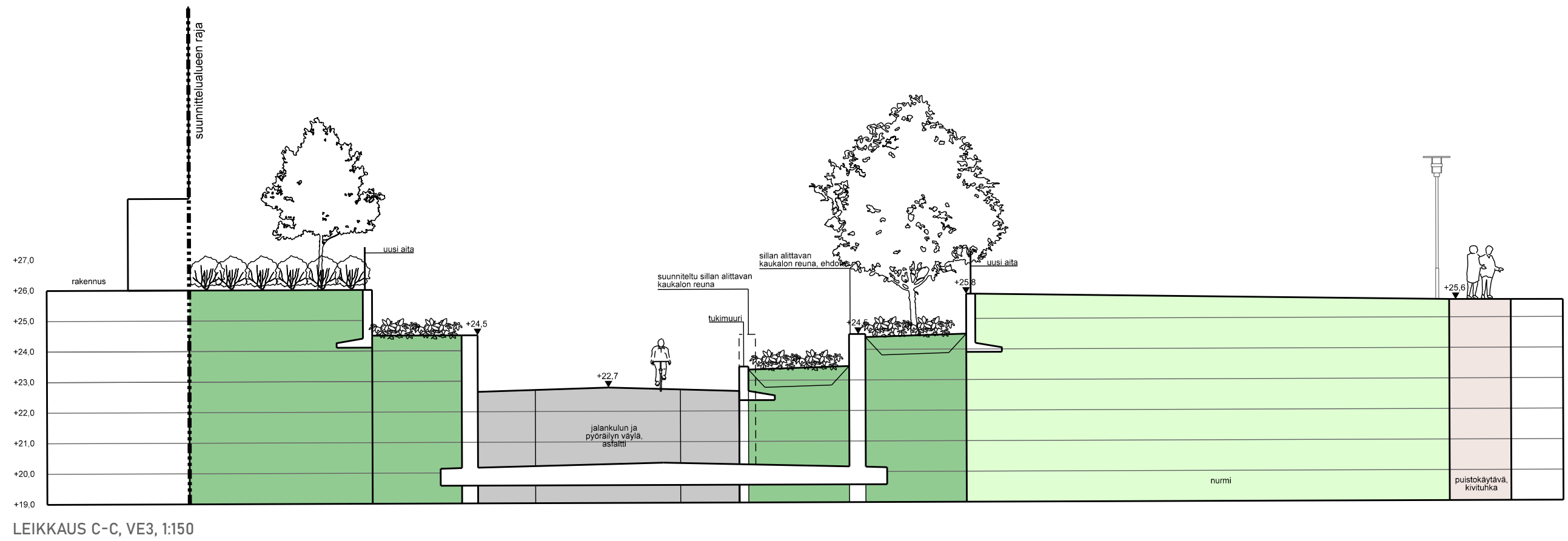
LEIKKAUS B-B, 1:150

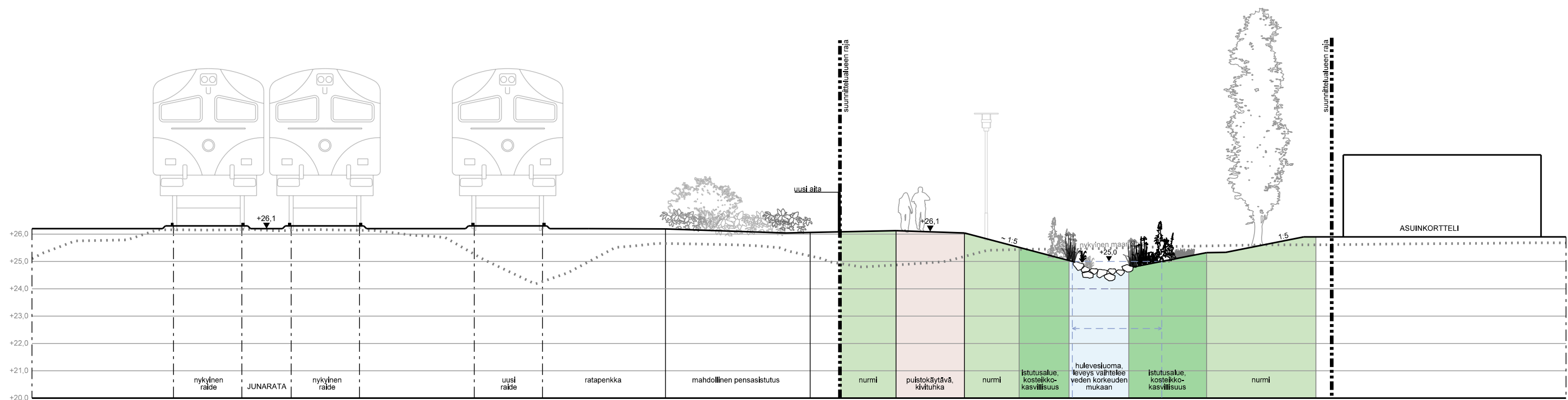

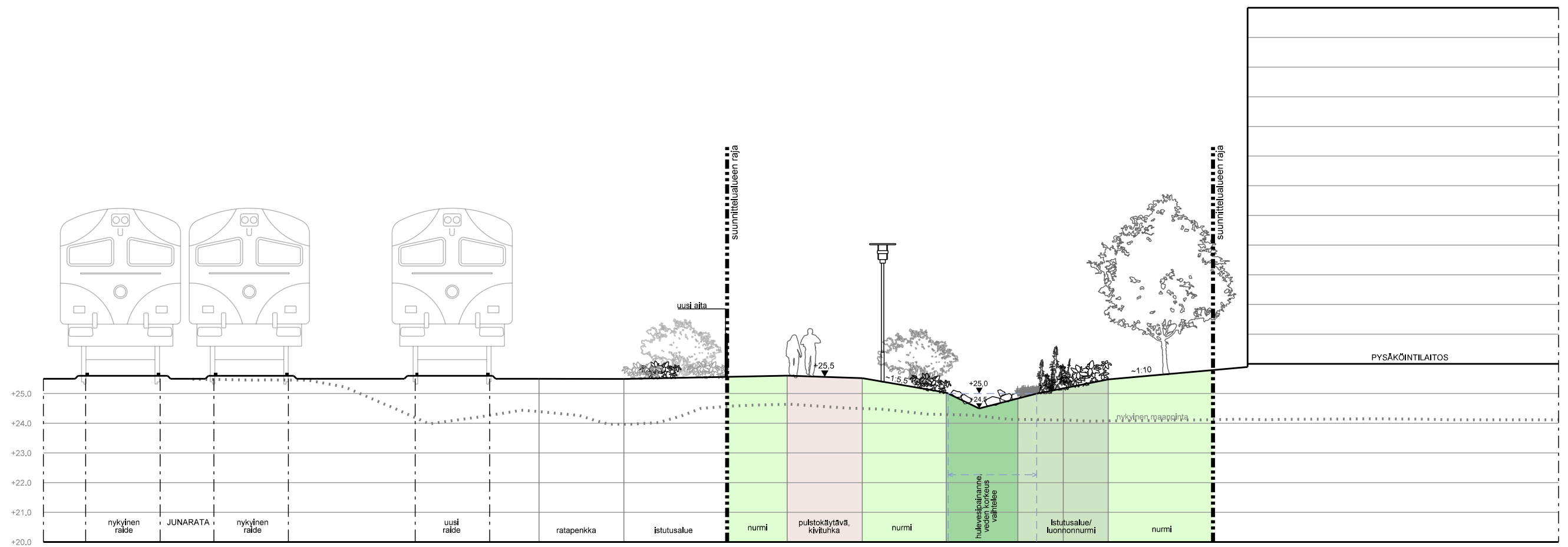
LEIKKAUS C-C, VE1, 1:150

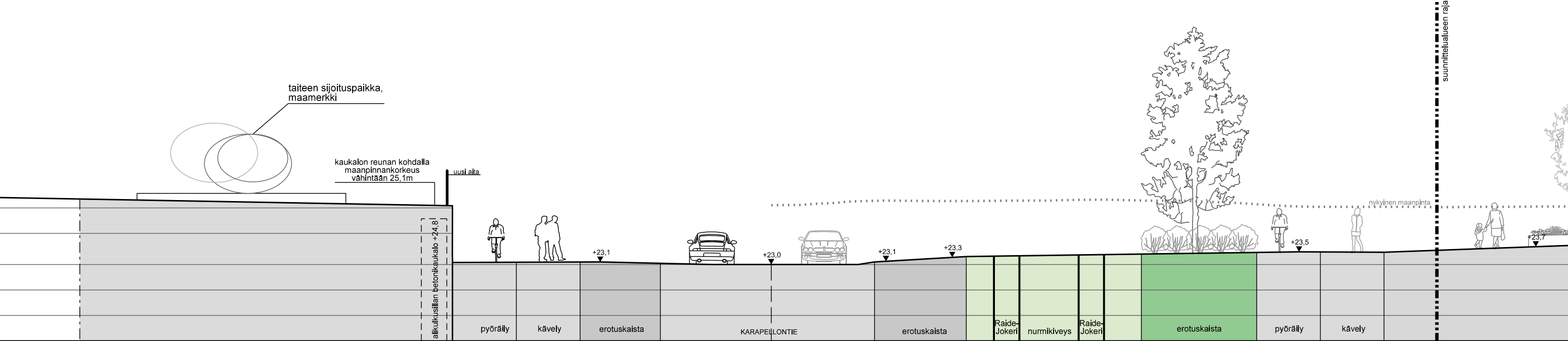
LEIKKAUS C-C, VE2, 1:150

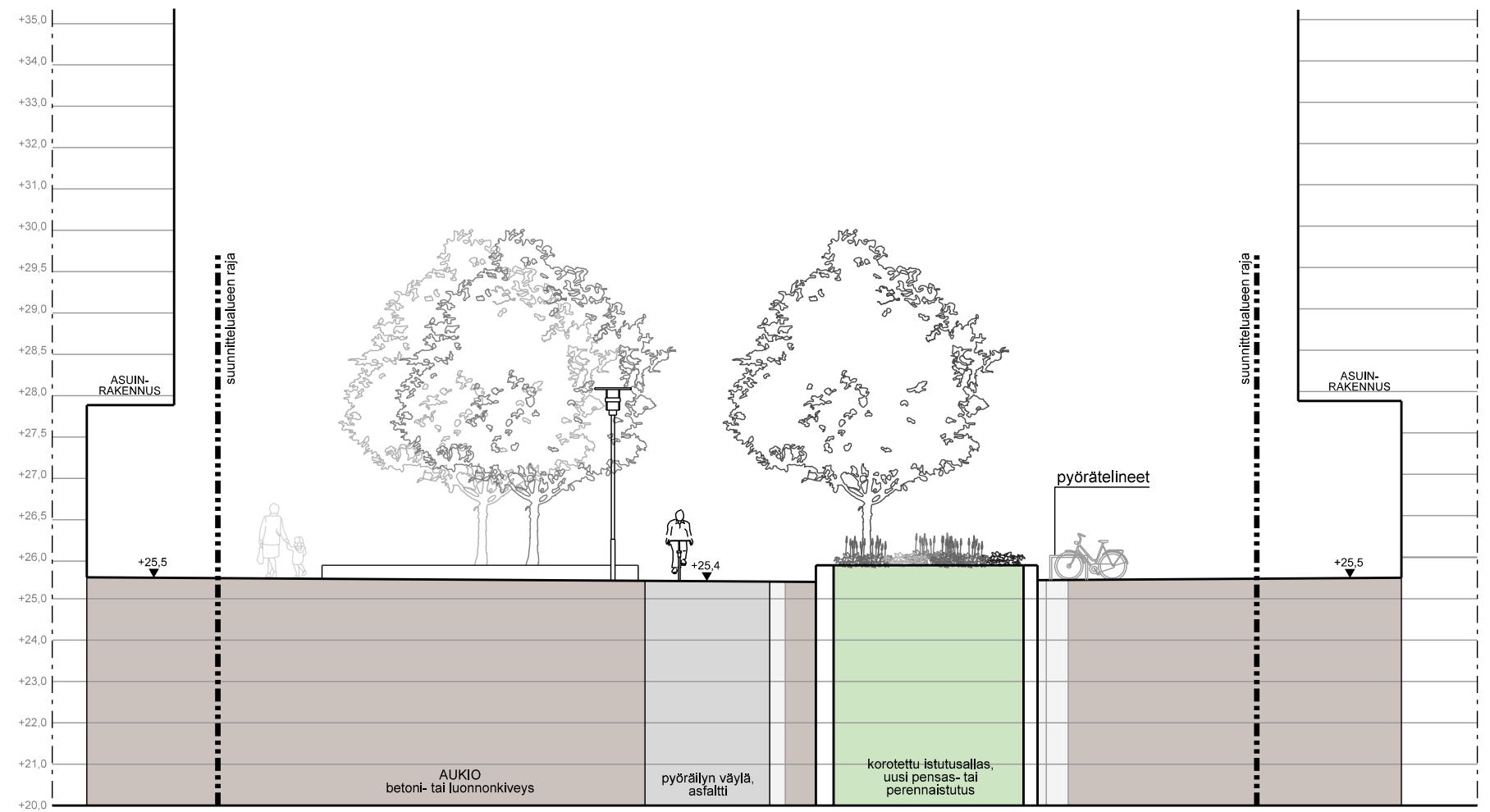

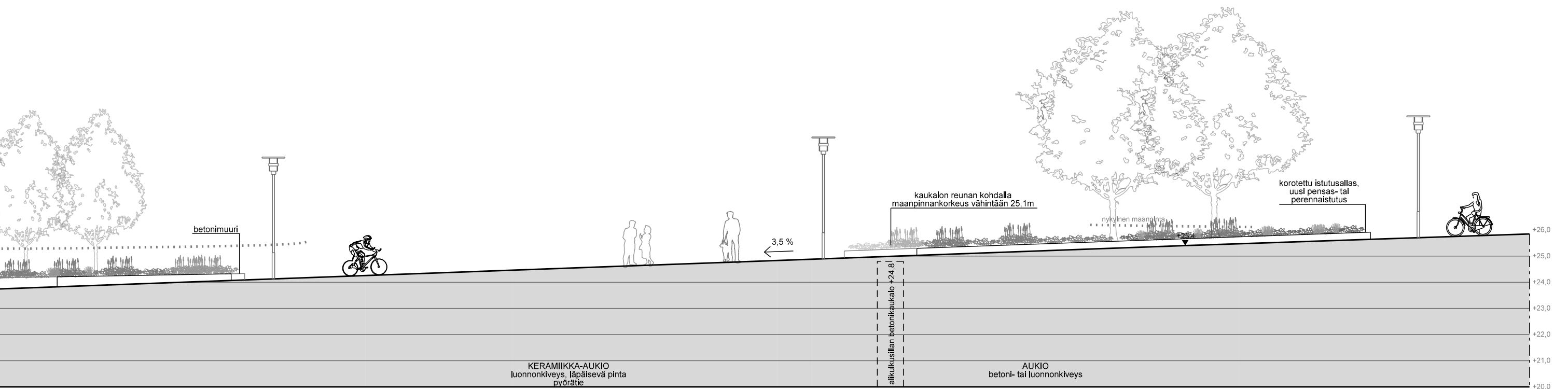
LEIKKAUS E-E, 1:150

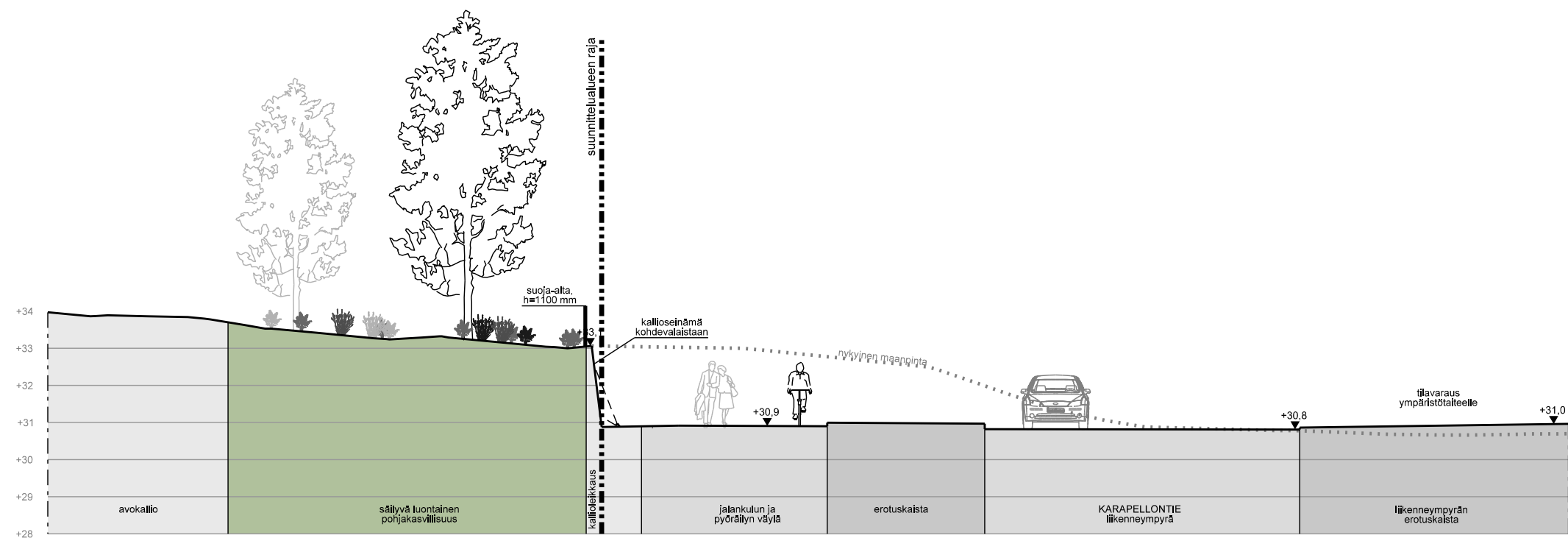

LEIKKAUS F-F PYÖRÄTIEN KESKILINJAA PITKIN KUVATTUNA, 1:150

LEIKKAUS I-I', 1:150

LÄHTEET, KIRJALLISUUS

Arkkitehtuuritoimisto B&M Oy. 2018. Keran asemakaavarunko.

Keran osayleiskaava, kaavakartta ja selostus. 2016. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus, Yleiskaavayksikkö. Espoo.

Maisema-arkkitehtitoimisto Maanlumo. 2017. Kera: pohjoisosan puistosuunnitelma.

Näränen, Tuomo. 2015. Keran osayleiskaava – Kulttuurihistorialliset aikakaudet ja maiseman kehitys 1300-luvulta 2010-luvulle. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus.

Public Art Agency Finland. 2017. Espoon julkisen taiteen toimintamalli – Esimerkkikohteina Matinkylä ja Kera.

Ramboll Finland Oy. 2018. Keran vesihuollon esisuunnitelma. Espoo

Trafix. 2017. Liikennesuunnitelma

Vahanen Environment Oy, Vepsäläinen, Milja, Sjölund Marko. 2018. Keran rakentamisen aikaisten massojen hallinta. Espoo.

Sivun 15 kuvalähteet:

Arkkitehtuurimuseo, AGA Kilo, Puutarhasuunnitelma, Jännes 1964 Archdaily, <https://www.archdaily.co/co/793294/drapers-field-kin-near-landscape-architects/577b3ed3e58ece232d0000ba-drapers-field-kin-near-landscape-architects-photo>

ASLA Central States, <http://www.aslacentralstates.org/2014-tours/2014-green-infrastructure-bus-tour/>

Baulinks, <https://www.baulinks.de>

Bay Meadows, <https://www.mnn.com/your-home/at-home/blogs/townhouses-replace-racehorses-san-mateo-redevelopment-site>

Finture Oy, <https://finture.fi/tuotteet/panna-areena?sku=140P30ZN>

Huutonet, Kera Oy -vati

Karres Brands, <https://www.karresenbrands.com/project/arena-boulevard-and-amsterdamse-poort>

Keingart, <http://keingart.com/portfolio/training-park/>

Land8, <https://land8.com/how-zameret-park-gave-birth-to-a-distinguished-green-avenue-in-tel-aviv/>

Landezine,

http://www.landezine.com/index.php/2011/02/the-zurichhorn-playground-by-vetschpartner-landscape-architects/1-vetsch-partner-landscape-architecture_the-zurichhorn-playground/

http://www.landezine.com/index.php/2012/06/potgieterstraat-by-carve-landscape-architecture/carve_potgieterstraat-12/

<http://www.landezine.com/index.php/2011/02/stones-throw-playground-by-archicolture/05-archicolture-landscape-architecture-stone-throw-playground/>

Landscape Performance Series, <https://www.landscapeperformance.org/case-study-briefs/railroad-park>

Monosmart, <http://monosmart.info/pass/>

Mum's Grapevine, <https://mumsgrapevine.com.au/2016/06/glenelg-foreshore-playground/>

My Guide Moscow, <https://www.myguidemoscow.com/travel-articles/gorky-park-moscow>

Novenberg, <https://novenberg.fi/maatiilet/>

SF Better Streets, <https://www.sfbetterstreets.org/find-project-types/greening-and-stormwater-management/stormwater-overview/bioretenion-rain-gardens/>

Shutterstock, <https://www.shutterstock.com/fi/image-photo/london-april-16-landscape-river-lea-189458402>

Sivun 18 kuvalähteet:

Hannu Siren, http://www.hannusiren.fi/fi/17_kuvaaja_W_Zakowski

Pinterest, <https://i.pinimg.com/originals/03/c3/b7/03c3b782e4944fc176322bd42a9bacdf.jpg>

Whitenight, <http://www.whitenight.fi/case/vuolteentori/>

WSP, <http://wspdesignworks.com/2019/06/16/love-love/>

